

ตอนที่ ๓

โครงสร้างและเนื้อหาการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่ และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน

การพัฒนามาตรฐานผู้ประเมินคุณภาพสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กิจกรรมย่อย : การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่ และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน เป็นการส่งเสริม สนับสนุน และเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและทักษะในการประเมินคุณภาพการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ให้แก่ผู้เข้ารับการสัมมนา การประเมินคุณภาพการศึกษาตามแนวใหม่นี้จะไม่เน้นการสร้างเอกสารในกระบวนการประเมิน แต่ต้องเป็นการประเมินโดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ (evidence based) เลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม และสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานศึกษา ใช้การตรวจทานผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน (peer review) โดยเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ ผู้ประเมินต้องมีความรู้รอบด้านและวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันเพื่อการตัดสินใจให้ระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ยึดหลักการตัดสินระดับคุณภาพตามหลักการตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (expert judgement) ของผู้ประเมิน ใช้เกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการที่ไม่แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบ แต่เป็นการประเมินในภาพรวมของผลการดำเนินงานหรือกระบวนการดำเนินงานในภาพรวม (holistic rubrics) รวมทั้งผู้ประเมินต้องสามารถให้คำแนะนำและข้อชี้แนะแก่สถานศึกษา เพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาตามบริบทของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

ในการสัมมนาครั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้วิธีการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ โดยรูปแบบการสัมมนามีทั้งการบรรยายให้ความรู้ การฝึกทำกิจกรรมการประเมินในรูปแบบใหม่ การทดสอบความรู้ของผู้เข้ารับการสัมมนาทั้งก่อนและหลังการสัมมนาเพื่อเป็นการประเมินประสิทธิภาพของการสัมมนา มีทีมวิทยากรคอยเป็นที่เลี้ยงให้คำปรึกษาและชี้แนะในระหว่างการฝึกทำกิจกรรม รวมทั้งทำหน้าที่ในการประเมินผลผู้ร่วมสัมมนาเป็นรายบุคคล ระยะเวลาการสัมมนาจัดละ ๓ วัน โดยมีขอบข่ายโครงสร้างของการสัมมนา ดังนี้

๑. โครงสร้างเนื้อหา

โครงสร้างเนื้อหาประกอบด้วยสาระสำคัญ จำนวน ๒ หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วย ที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	บทบาทของ ผู้เข้ารับการศึกษา
๑	ระบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน		
	๑.๑ การพัฒนาระบบ การประเมินและ การประกัน คุณภาพการศึกษา ตามนโยบายการ ปฏิรูปการศึกษา	๑) เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษา สัมมนามีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย การปฏิรูประบบ การประเมินและการ ประกันคุณภาพ การศึกษา ๒) เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษา สัมมนาสามารถนำ นโยบายปฏิรูประบบ การประเมินและการ ประกันคุณภาพ การศึกษา ไปสู่การ ประเมินคุณภาพ สถานศึกษา	๑. รับฟังการบรรยายจาก วิทยากร ๒. ศึกษาสื่อเอกสารเสริมความรู้ที่ ๑.๑ สื่อรายการที่ ๑,๑/๑ เอกสารเสริมความรู้ เรื่อง นโยบายการปฏิรูประบบการ ประเมิน และการประกัน คุณภาพการศึกษา ๓. ฝึกปฏิบัติกิจกรรมสื่อรายการ ที่ ๑.๑/๒ ไปกิจกรรมที่ ๑.๑ การนำนโยบายปฏิรูประบบ การประเมินและการประกัน คุณภาพการศึกษาไปสู่การ ประเมินคุณภาพสถานศึกษา
	๑.๒ รูปแบบและ แนวทางการ ประเมินคุณภาพ ภายในของ สถานศึกษา แนวใหม่	๑. เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษา สัมมนามีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบ การประเมินคุณภาพ ภายในแนวใหม่ ๒. เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษา สัมมนาแลกเปลี่ยน เรียนรู้เกี่ยวกับรูปแบบ การประเมินคุณภาพ ภายในแนวใหม่ ๓. เพื่อตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจ และ สะท้อนผลและ เสริมสร้างมโนทัศน์เรื่อง การประเมินคุณภาพ ภายในแนวใหม่	๑. การประเมินตนเอง ๒. ฟังการบรรยาย ๓. ศึกษาเอกสารเสริมความรู้ เรื่อง แนวคิด หลักการ และ รูปแบบการประเมินคุณภาพ ภายในแนวใหม่ ๔. ทำกิจกรรมเดี่ยวสื่อรายการที่ ๑.๒.๒ ไปกิจกรรมที่ ๑.๒.๑ แบบตรวจสอบมโนทัศน์ด้าน การประเมินคุณภาพภายใน แนวใหม่ ๕. ทำกิจกรรมกลุ่ม สื่อรายการ ที่ ๑.๒/๓ ไปกิจกรรมที่ ๑.๒.๒ สรุปลงความ แนวคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนผลการเรียนรู้

คู่มือการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพ
การศึกษาแนวใหม่และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน

หน่วย ที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	บทบาทของ ผู้เข้ารับการสัมมนา
	๑.๓ มาตรฐานเพื่อ การประกัน คุณภาพภายใน ของสถานศึกษา	เพื่อให้ผู้เข้ารับการสัมมนา มีความรู้ความเข้าใจและ เสริมสร้างองค์ความรู้ เกี่ยวกับมาตรฐาน เพื่อ การประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑. ฟังการบรรยาย ๒. ฝึกปฏิบัติใบกิจกรรมที่๑.๓ ๓. ศึกษาเอกสารเสริมความรู้ มีรายละเอียดดังนี้ - คู่มือการประเมินคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาขั้น พื้นฐานเพื่อการประกัน คุณภาพภายในของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน - เอกสารเสริมความรู้เรื่อง การ ประเมินคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาขั้น พื้นฐานเพื่อการประกัน คุณภาพภายในของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒	เสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน		
	๒.๑ บทบาทหน้าที่ และคุณลักษณะ ของผู้ประเมิน คุณภาพ สถานศึกษา	เพื่อให้ผู้เข้ารับการสัมมนา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่และ คุณลักษณะของผู้ประเมิน คุณภาพสถานศึกษา	๑. ฟังการบรรยาย ๒. ลงมือปฏิบัติตามใบกิจกรรมที่ ๒.๑.๑ (งานเดี่ยว) และใบ กิจกรรมที่ ๒.๑.๒ (งานกลุ่ม) ๓. นำเสนอผลงานกลุ่มศึกษา เอกสารเสริมความรู้ เรื่อง บทบาทหน้าที่และ คุณลักษณะของผู้ประเมิน คุณภาพสถานศึกษา
	๒.๒ ทักษะของผู้ ประเมินคุณภาพ สถานศึกษา	๑. เพื่อพัฒนาความสามารถใน การวิเคราะห์กรอบ ประเด็น และการออกแบบ การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อ ประเมินคุณภาพ สถานศึกษา ๒. เพื่อพัฒนาความสามารถใน การออกแบบการเก็บ รวบรวมข้อมูลเพื่อการ ประเมินคุณภาพการศึกษา	๑. ฟังการบรรยายความรู้ ประกอบสไลด์ Power Point ๒. ศึกษาเอกสารเสริมความรู้ ๓. ปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน ๔. นำเสนอผลการปฏิบัติงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการ ปฏิบัติ

คู่มือการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพ
การศึกษาแนวใหม่และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน

หน่วย ที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	บทบาทของ ผู้เข้ารับการสัมมนา
		: ทักษะการสังเกต การตั้ง คำถามและสัมภาษณ์ผู้มี ส่วนเกี่ยวข้อง ๓. เพื่อพัฒนาทักษะการ ตีความ การตรวจสอบ ความน่าเชื่อถือของข้อมูล และการสรุปความ	
	๒.๓ การจัดทำ รายงานการ ประเมินคุณภาพ สถานศึกษา	เพื่อให้ผู้เข้ารับการสัมมนา มีความรู้ ความเข้าใจ และ สามารถเขียนรายงานการ ประเมินคุณภาพ การศึกษา	๑. ฟังการบรรยายความรู้ประกอบ สื่อ PPT ๒. วิเคราะห์กรณีศึกษาจาก โรงเรียนตัวอย่าง ๓. ปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน กิจกรรมที่ ๒.๓/๑ และ ๒.๓/๒ ๔. นำเสนอผลการปฏิบัติตามใบงาน กิจกรรมที่ ๒.๓/๑ และ ๒.๓/๒
	๒.๔ การให้ข้อมูล ย้อนกลับเพื่อ การพัฒนา คุณภาพ สถานศึกษา	เพื่อให้ผู้เข้ารับการสัมมนา มีความรู้ ความเข้าใจเทคนิค การให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อ การพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษาภายใต้ข้อมูล และบริบทของสถานศึกษา	๑. ฟังการบรรยายความรู้ ประกอบสื่อ PPT ๒. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๓. ปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน กิจกรรมที่ ๒.๔ (๑) ๔. นำเสนอผลการปฏิบัติตามใ งานกิจกรรมที่ ๒.๔ (๑)

๒. ตารางการสัมมนาและรายละเอียดเนื้อหา

การสัมมนาระหว่างวันที่ ๑๖ กรกฎาคม - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ แบ่งช่วงกิจกรรม ดังนี้

วันที่ ๑๖ , ๑๙ , ๒๕ กรกฎาคม และ ๑ , ๘ , ๑๕ , ๒๑ และ ๒๘	
เวลา ๑๕.๐๐ น. เป็นต้นไป	ลงทะเบียนรับเอกสารและเข้าที่พัก
เวลา ๑๘.๐๐ - ๑๙.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารเย็น
เวลา ๑๙.๐๐ - ๒๑.๐๐ น.	ชี้แจงแนวทางการสัมมนา
วันที่ ๑๗ , ๒๐ , ๒๖ กรกฎาคม และ ๒ , ๙ , ๑๖ , ๒๒ และ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐	
เวลา ๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น.	พิธีเปิดการสัมมนาและบรรยายพิเศษ โดย... เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือผู้แทน
หน่วยที่ ๑ ระบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
เวลา ๐๙.๐๐ - ๐๙.๓๐ น.	บรรยาย เรื่อง การพัฒนาระบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาตาม นโยบายการปฏิรูปการศึกษา โดย... ดร.วิษณุ ทรัพย์สมบัติ ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา สพฐ.
เวลา ๐๙.๓๐ - ๐๙.๕๐ น.	บรรยาย เรื่อง กรอบแนวคิดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับระบบการประเมินและการประกันคุณภาพแนวใหม่ และ เสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน” โดย... นางเพ็ญภา แก้วเขียว ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
เวลา ๐๙.๕๐ - ๑๐.๒๐ น.	การทดสอบก่อนการสัมมนา (Pre-test)
เวลา ๑๐.๒๐ - ๑๒.๐๐ น.	บรรยาย เรื่อง รูปแบบและแนวทางการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาแนวใหม่ โดย... ดร.บุญชู ชลัษเฐียร คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฝึกปฏิบัติใบงาน โดย... คณะวิทยากรกลุ่ม
เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
วันที่ ๑๗ , ๒๐ , ๒๖ กรกฎาคม และ ๒ , ๙ , ๑๖ , ๒๒ และ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐	
เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๔๕ น.	บรรยาย เรื่อง มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดย... ดร.ไพรัช พิทักษ์สาธิต คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดร.ลาวัลย์ พิชญวรรณ อดีต รองผู้อำนวยการ สพป.ลพบุรี เขต ๑ ฝึกปฏิบัติใบงาน โดย... คณะวิทยากรกลุ่ม
เวลา ๑๕.๔๕ - ๑๗.๔๕ น.	บรรยาย เรื่อง บทบาทหน้าที่และคุณลักษณะของผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา โดย... ผศ.ดร.สิทธิกร สุมาลี ผู้ช่วยคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นายมานิช จันทร์แจ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ อดีต ผอ.กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษา สพป.ราชบุรี เขต ๑ ฝึกปฏิบัติใบงาน โดย... คณะวิทยากรกลุ่ม

คู่มือการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพ
การศึกษาแนวใหม่และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน

วันที่ ๑๗ , ๒๐ , ๒๖ กรกฎาคม และ ๒, ๙, ๑๖ , ๒๒ และ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ (ต่อ)	
เวลา ๑๘.๐๐ – ๑๙.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารเย็น
เวลา ๑๙.๐๐ – ๒๑.๐๐ น.	ฝึกปฏิบัติใบงาน (ต่อ) โดย... คณะวิทยาการกลุ่ม
วันที่ ๑๘ , ๒๑ , ๒๗ กรกฎาคม และ ๓ , ๑๐ , ๑๗ , ๒๓ และ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐	
หน่วยที่ ๒ เสริมสร้างศักยภาพของผู้ประเมินคุณภาพสถานศึกษา	
เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๐.๐๐ น.	บรรยาย เรื่อง การวิเคราะห์กรอบ ประเด็น และการออกแบบการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อประเมินคุณภาพสถานศึกษา โดย... ผศ.ดร.อิทธิพัทธ์ สுவทันพรกุล อาจารย์ประจำภาควิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และคณะ
	ฝึกปฏิบัติใบงาน โดย... คณะวิทยาการกลุ่ม
เวลา ๑๐.๑๕ – ๑๒.๐๐ น.	บรรยาย เรื่อง การออกแบบการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษา : ทักษะ การสังเกต การตั้งคำถามและสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดย... ผศ.ดร.อิทธิพัทธ์ สுவทันพรกุล อาจารย์ประจำภาควิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และคณะ
	ฝึกปฏิบัติใบงาน โดย... คณะวิทยาการกลุ่ม
เวลา ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๕.๐๐ น.	บรรยาย เรื่อง การตีความ การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล และการสรุปความ โดย... ผศ.ดร.อิทธิพัทธ์ สுவทันพรกุล อาจารย์ประจำภาควิชาการวัดและประเมินผล การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และคณะ
	ฝึกปฏิบัติใบงาน โดย... คณะวิทยาการกลุ่ม
เวลา ๑๕.๑๕ – ๑๗.๔๕ น.	บรรยาย เรื่อง การจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษา โดย... ดร.ไพรวลัย พิทักษ์สาธิต คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
	ฝึกปฏิบัติใบงาน โดย... คณะวิทยาการกลุ่ม
เวลา ๑๘.๐๐ – ๑๙.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารเย็น
เวลา ๑๙.๐๐ – ๒๑.๐๐ น.	ฝึกปฏิบัติใบงาน (ต่อ) โดย... คณะวิทยาการกลุ่ม

วันที่ ๑๙ , ๒๒ , ๒๘ กรกฎาคม และ ๔ , ๑๑ , ๑๘ , ๒๔ และ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐	
เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.	บรรยาย เรื่อง การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดย...ผศ.ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
	ฝึกปฏิบัติใบงาน โดย... คณะวิทยากรกลุ่ม
เวลา ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๓.๓๐ น.	ทดสอบหลังการสัมมนา (Post-test)
เวลา ๑๓.๓๐ – ๑๔.๓๐ น.	สรุปการสัมมนา อภิปรายทั่วไป
เวลา ๑๔.๓๐ – ๑๕.๓๐ น.	พิธีมอบวุฒิบัตร และปิดการสัมมนา

หมายเหตุ ตารางนี้อาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

หน่วยที่ ๑

ระบบการประเมินและ
การประกันคุณภาพการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หน่วยที่ ๑ ระบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

กิจกรรม	เนื้อหา	รูปแบบ การ สัมมนา	เวลา	สื่อประกอบ
๑.๑	การพัฒนากระบวนการ ประเมินและการ ประกันคุณภาพ การศึกษา ตามนโยบายการ ปฏิรูปการศึกษา	- บรรยาย - ฝึกปฏิบัติ - นำเสนอ - สรุป ความรู้	๓๐ นาที	๑. power point เรื่อง นโยบายการ ปฏิรูประบบการประเมิน และการ ประกันคุณภาพการศึกษา ๒. สื่อรายการที่ ๑.๑/๑ เอกสารเสริม ความรู้ เรื่อง นโยบายการปฏิรูประบบ การประเมิน และการประกันคุณภาพ การศึกษา ๓. สื่อรายการที่ ๑.๑/๒ ใบกิจกรรมที่ ๑.๑ (๑) การนำนโยบายปฏิรูประบบ การประเมินและการประกันคุณภาพ การศึกษา ไปสู่การประเมินคุณภาพ สถานศึกษา
๑.๒	รูปแบบและ แนวทางการประเมิน คุณภาพภายในของ สถานศึกษา แนวใหม่	- บรรยาย - ฝึกปฏิบัติ - นำเสนอ - สรุป ความรู้	๙๐ นาที	๑. power point เรื่อง แนวคิดหลักการ และรูปแบบการประเมินคุณภาพ ภายในแนวใหม่ ๒. สื่อรายการที่ ๑.๒/๑ เอกสารเสริม ความรู้ เรื่อง แนวคิด หลักการ และ รูปแบบการประเมินคุณภาพภายใน แนวใหม่ ๓. สื่อรายการที่ ๑.๒/๒ ใบกิจกรรมที่ ๑.๒ (๑) แบบตรวจสอบบมโนทัศน์ ด้านการประเมินคุณภาพภายใน แนวใหม่ ๔. สื่อรายการที่ ๑.๒/๓ ใบกิจกรรมที่ ๑.๒ (๒) สรุปองค์ความรู้แนวคิด หลักการดำเนินงานการประเมิน คุณภาพภายในแนวใหม่

กิจกรรม	เนื้อหา	รูปแบบ การ สัมมนา	เวลา	สื่อประกอบ
๑.๓	มาตรฐานการศึกษา เพื่อการประกัน คุณภาพภายในของ สถานศึกษา	- บรรยาย - ฝึกปฏิบัติ - นำเสนอ - สรุป ความรู้	๙๐ นาที	<p>๑. power point เรื่อง มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการ ประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา</p> <p>๒. สื่อรายการที่ ๑.๓/๑ : เอกสารเสริม ความรู้ เรื่อง มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษาคู่มือการ ประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการ ประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา</p> <p>๓. สื่อรายการที่ ๑.๓/๒ ใบกิจกรรมที่ ๑.๓ (๑) แบบตรวจสอบมนทัศน์ ด้านการประเมินคุณภาพภายใน แนวใหม่</p>

กิจกรรมที่ ๑.๑

การพัฒนากระบวนการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา ตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา

๑. สารสำคัญ

หัวใจสำคัญของการปฏิรูประบบการศึกษาอยู่ที่การสร้างระบบความรับผิดชอบต่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ การปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้สถานศึกษามีความรับผิดชอบต่อผู้ปกครองและผู้เรียนมากขึ้น สถานศึกษาควรเป็นหน่วยหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมีอิสระในการบริหารจัดการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการออกแบบหลักสูตร วิธีการสอน และวิธีการวัดผล ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเจตนารมณ์ของสถานศึกษา รวมถึงตอบสนองต่อสภาพปัญหาความต้องการชุมชนและการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีการปรับกระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานสถานศึกษา โดยเน้นการประเมินตนเองที่เป็นการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินมีความยืดหยุ่น และต้องเป็นตัวบ่งชี้ที่ยุติธรรมกับสถานศึกษา มาตรฐานและตัวบ่งชี้สะท้อนคุณภาพของสถานศึกษาอย่างชัดเจน เน้นการประเมินตามสภาพจริง ลดการตรวจสอบเอกสารต่างๆ ให้น้อยลง กระบวนการประเมินต้องให้สถานศึกษานำเสนอโครงการ/กิจกรรมที่ทำให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐาน/ตัวบ่งชี้อย่างอิสระ ไม่ยึดติดรูปแบบหรือแบบฟอร์ม รูปแบบการประเมินมุ่งเน้นให้มีการนำผลการประเมินไปใช้ให้เกิดผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ดีขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ผู้เข้ารับการสัมมนามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา

๒.๒ เพื่อให้ผู้เข้ารับการสัมมนาสามารถนำนโยบายปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา ไปสู่การประเมินคุณภาพสถานศึกษา

๓. รูปแบบการจัดกิจกรรม

๓.๑ การรับฟังการบรรยายจากวิทยากร

๓.๒ การศึกษาเอกสารเสริมความรู้

๓.๓ การปฏิบัติกิจกรรมใบงานและสะท้อนผลการปฏิบัติงาน

๓.๔ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๔. ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นตอน	ระยะเวลา	สื่อและเอกสารประกอบ
๑. รับฟังการ บรรยายจาก วิทยากร ๒. ศึกษาสื่อเอกสาร เสริมความรู้ ๓. ทำกิจกรรมใบ งานที่ ๑.๑	๓๐ นาที	๑. power point เรื่อง นโยบายการปฏิรูประบบการประเมิน และการประกันคุณภาพการศึกษา ๒. สื่อรายการที่ ๑.๑/๑ เอกสารเสริมความรู้ เรื่อง นโยบายการ ปฏิรูประบบการประเมิน และการประกันคุณภาพการศึกษา ๓. สื่อรายการที่ ๑.๑/๒ ใบกิจกรรมที่ ๑.๑ (๑) การนำนโยบาย ปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา ไปสู่การประเมินคุณภาพสถานศึกษา

๕. การวัดและประเมินผล

๕.๑ ประเมินพฤติกรรมการมีส่วนร่วมกิจกรรมของผู้เข้าสัมมนา

๕.๒ ประเมินผลงานจากใบกิจกรรม

๖. เกณฑ์การประเมินผลกิจกรรมที่ ๑.๑

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก
๑. พฤติกรรมการเข้า ร่วม กิจกรรม	ผู้เข้าร่วมการสัมมนา สนใจ ตั้งใจ มีส่วน ร่วมกิจกรรม และมี ส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นน้อย กว่าร้อยละ ๕๐	ผู้เข้าร่วมการสัมมนา สนใจ ตั้งใจ มีส่วน ร่วมกิจกรรม และมี ส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นร้อยละ ๕๐- ๕๙	ผู้เข้าร่วมการ สัมมนาสนใจ ตั้งใจ มีส่วนร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมใน การแสดงความคิด เห็นร้อยละ ๖๐ - ๗๙	ผู้เข้าร่วมการ สัมมนาสนใจ ตั้งใจ มีส่วนร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมใน การแสดงความคิด เห็นตั้งแต่ ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
๒. ผลงานใน ใบกิจกรรม ที่ ๑.๑	ผลงานไม่ถูกต้องตาม หลักการตาม หลักการประเมิน คุณภาพสถานศึกษา ไม่สามารถนำไป ปฏิบัติได้ ไม่มี ประโยชน์ และไม่ เหมาะสมกับบริบท ของสถานศึกษา	ผลงานมีความ ถูกต้องตามหลักการ ตามหลักการประเมิน คุณภาพสถานศึกษา แต่ไม่สามารถนำไป ปฏิบัติได้ ไม่มี ประโยชน์และไม่ เหมาะสมกับบริบท ของสถานศึกษา	ผลงานมีความ ถูกต้องตาม หลักการตาม หลักการประเมิน คุณภาพสถานศึกษา มีความเป็นไปได้ใน การปฏิบัติ แต่ยังไม่ เกิดประโยชน์ และ ไม่เหมาะสมกับ บริบทของ สถานศึกษา	ผลงานมีความ ถูกต้องตาม หลักการประเมิน คุณภาพ สถานศึกษา มีความเป็นไปได้ ในการปฏิบัติ มี ประโยชน์ และ เหมาะสมกับบริบท ของสถานศึกษา

๗. เกณฑ์การผ่านกิจกรรมที่ ๑.๑

ผู้เข้ารับการสัมมนาต้องได้รับการตัดสินคุณภาพกิจกรรมที่ ๑.๑ ในระดับดีขึ้นไปทุกรายการประเมิน

คู่มือการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพ
การศึกษาแนวใหม่และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน

สื่อประกอบกิจกรรมที่ ๑.๑

สื่อรายการที่ ๑.๑/๑ : เอกสารเสริมความรู้ เรื่อง นโยบายการปฏิรูประบบการประเมิน และการประกันคุณภาพการศึกษา

ความเป็นมาและความสำคัญ

หัวใจสำคัญของการปฏิรูประบบการศึกษาอยู่ที่การสร้างระบบความรับผิดชอบ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ การปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้สถานศึกษามีความรับผิดชอบโดยตรงต่อผู้ปกครองและผู้เรียนมากขึ้น โดยสถานศึกษาควรเป็นหน่วยหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมีอิสระในการบริหารจัดการไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการออกแบบหลักสูตร วิธีการสอน และวิธีการวัดผลตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเจตนารมณ์ของสถานศึกษา รวมถึงตอบสนองต่อสภาพปัญหาความต้องการชุมชนและการประเมินคุณภาพสถานศึกษาภายใน ซึ่งสาเหตุของการปฏิรูประบบการศึกษาเนื่องมาจากการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมา พบว่า มีปัญหาหลักๆ ใน ๖ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ พบว่านักเรียนไม่มีความสุขกับการเรียน นักเรียนขาดระเบียบวินัยแต่ละห้องมีจำนวนมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เนื้อหาไม่สอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลง กระบวนการเรียนรู้ไม่พัฒนาเด็ก การเรียนภาษาอังกฤษขาดมาตรฐาน ๒) ด้านการผลิตพัฒนากำลังคนและงานวิจัย พบว่าประเทศขาดกำลังแรงงานสายวิชาชีพ งานวิจัยไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง มาตรฐานฝีมือยังไม่เป็นที่ยอมรับจากสถานประกอบการ การผลิตบัณฑิตในสาขาที่ไม่เป็นไปตามความต้องการของประเทศ ๓) ด้านการประเมินและการพัฒนามาตรฐานการศึกษา พบว่า การประเมินคุณภาพครู การประเมินสถานศึกษา ระบบการศึกษาต่อในแต่ละระดับชั้น การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ยังไม่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด ๔) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา พบว่า อุปกรณ์ไม่ทันสมัย ไม่นำข้อมูลสารสนเทศและผลผลิตที่ได้จากการพัฒนาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ๕) ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ขาดการบูรณาการ การกระจายอำนาจไม่จริงจัง การกำกับดูแลขาดประสิทธิภาพ ระบบงบประมาณไม่สอดคล้องต่อการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ ๖) ด้านครูผู้สอน พบว่า ครูมีภาระงานมาก ครูไม่ครบชั้น สอนไม่ตรงวิชาเอก ขาดขวัญและกำลังใจ ขาดทักษะในการออกแบบและการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ จึงมีนโยบายปฏิรูประบบการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งภายในและภายนอกของทุกระดับ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องตามนโยบายของรัฐ ที่เน้นการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าว และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีแนวคิดที่ว่า มาตรฐานที่กำหนดต้องสามารถดำเนินงานเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ ประเมินได้จริง กระชับ และมีจำนวนน้อย แต่สามารถสะท้อนคุณภาพการศึกษาได้อย่างแท้จริง ข้อมูลที่ได้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับหน่วยงานต้นสังกัด และระดับชาติ ทั้งยังต้องประเมินได้อย่างเป็นรูปธรรม เน้นการประเมินตามสภาพจริงและไม่ยุ่งยาก

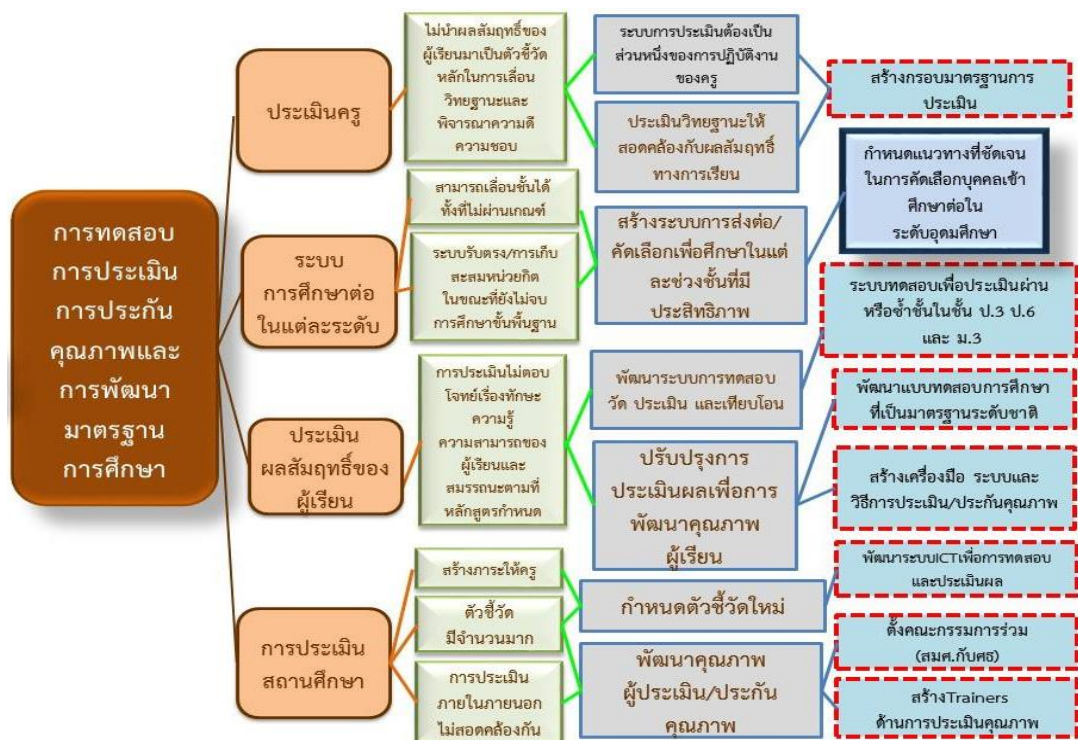
นโยบายรัฐบาลทางการศึกษา

นโยบายรัฐบาลทางการศึกษา มี ๑๐ ข้อ ดังนี้ ๑) จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ ๒) ปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษา ๓) ให้ภาคส่วนต่างๆ ร่วมจัดการศึกษาและเน้นการกระจายอำนาจ ๔) พัฒนาคนทุกช่วงวัยให้มีคุณธรรมและความเป็นพลเมืองดี ๕) ส่งเสริมอาชีพศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน ๖) พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครู ๗) ทำนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นๆ ๘) อนุรักษ์ฟื้นฟูและเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ๙) สนับสนุนการเรียนภาษาต่างประเทศ และ ๑๐) ปลุกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี

จุดเน้นยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ มียุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา ๖ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ๒) ด้านการผลิตและพัฒนาครู ๓) ด้านการทดสอบ การประเมิน การประกันคุณภาพ และการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ๔) ด้านการผลิต พัฒนากำลังคน และงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ ๕) ด้าน ICT เพื่อการศึกษา และ ๖) ด้านการบริหารจัดการ

สำหรับยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการทดสอบ การประเมิน การประกันคุณภาพ และการพัฒนามาตรฐานการศึกษา มี ๔ ด้าน ประกอบด้วย ๑) การประเมินครู ๒) ระบบการศึกษาต่อในแต่ละระดับ ๓) ประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และ ๔) การประเมินสถานศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

แผนภาพ แสดงยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการทดสอบ การประเมิน การประกันคุณภาพ และการพัฒนามาตรฐานการศึกษา

จากแผนภาพ สรุปเป็นตารางได้ดังนี้

จุดเน้นด้าน	สภาพปัญหาที่ผ่านมา	แนวทางการปฏิรูป	
การประเมิน ครู	ไม่นำผลสัมฤทธิ์ของ ผู้เรียนมาเป็นตัวชี้วัดหลัก ในการเลื่อนวิทยฐานะ และพิจารณาความดี ความชอบ	ระบบการประเมินต้องเป็น ส่วนหนึ่งของ การ ปฏิบัติงานของครู	สร้างกรอบมาตรฐานการ ประเมิน
ระบบ การศึกษาต่อ ในแต่ละ ระดับ	สามารถเลื่อนขั้นได้ ทั้งที่ ไม่ผ่านเกณฑ์	สร้างระบบการส่งต่อ / คัดเลือกเพื่อศึกษาในแต่ละ ช่วงชั้นที่มีประสิทธิภาพ	กำหนดแนวทางที่ชัดเจน ในการคัดเลือกบุคคลเข้า ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
	ระบบปรับตรง/การเก็บ สะสมหน่วยกิตในขณะที่ ยังไม่จบการศึกษาขั้น พื้นฐาน		
ประเมิน ผลสัมฤทธิ์ ของผู้เรียน	การประเมินไม่ตอบโจทย์ เรื่องทักษะ ความรู้ ความสามารถของผู้เรียน และสมรรถนะตามที่ หลักสูตรกำหนด	พัฒนาระบบการทดสอบ วัดประเมิน และเทียบโอน	ระบบทดสอบเพื่อประเมิน ผ่านหรือซ้ำชั้นในชั้น ป.๓, ป.๖ และ ม.๓
		ปรับปรุงการประเมินผล เพื่อการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน	พัฒนาแบบทดสอบที่เป็น มาตรฐานระดับชาติ สร้างเครื่องมือ ระบบ และ วิธีการประเมิน/ประกัน คุณภาพ
การประเมิน สถานศึกษา	สร้างภาระให้ครู	กำหนดตัวชี้วัดใหม่	พัฒนาระบบ ICT เพื่อการ ทดสอบ และประเมินผล
	ตัวชี้วัดจำนวนมาก	- กำหนดตัวชี้วัดใหม่ - พัฒนาคุณภาพผู้ ประเมิน/ประกัน คุณภาพ	
	การประเมินภายใน ภายนอกไม่สอดคล้องกัน	- พัฒนาคุณภาพผู้ ประเมิน/ประกัน คุณภาพ	- ตั้งคณะกรรมการร่วม (สมศ.กับศธ.) - สร้าง Trainers ด้านการ ประเมินคุณภาพ

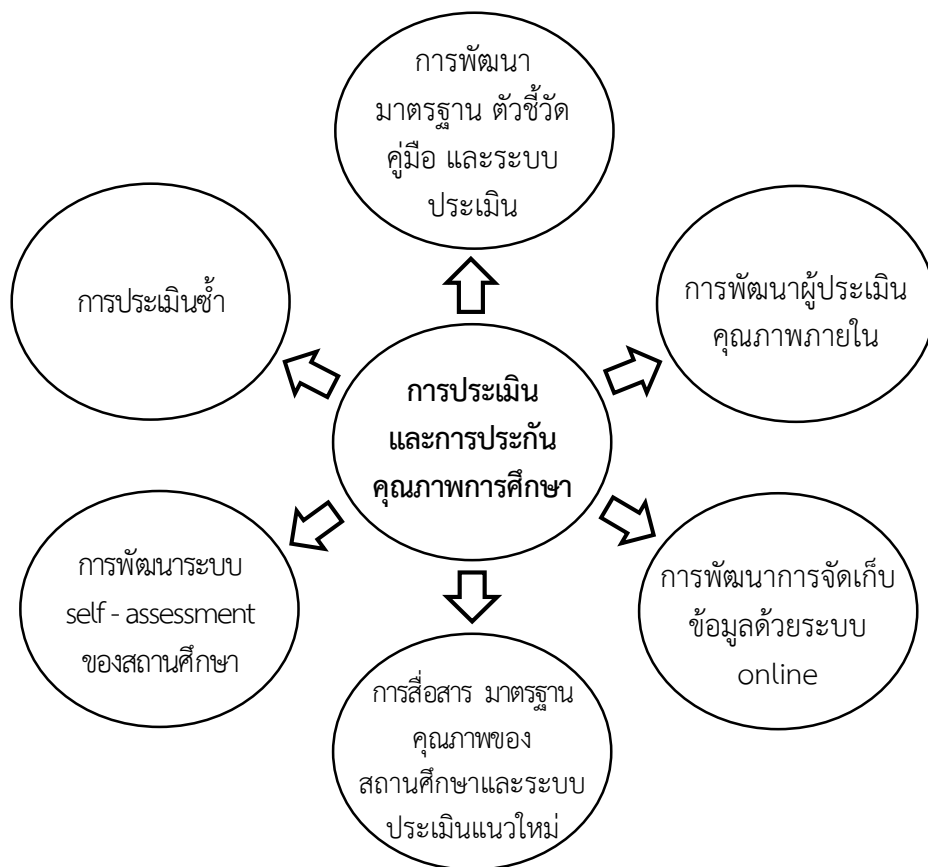
นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. เร่งรัดปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. เร่งพัฒนาความแข็งแกร่งทางการศึกษา
๓. เร่งปรับระบบสนับสนุนการจัดการศึกษา
๔. ยกระดับความแข็งแกร่งมาตรฐานวิชาชีพ

คู่มือการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพ
การศึกษาแนวใหม่และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน

๕. เร่งสร้างระบบให้เขตพื้นที่การศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
๖. เร่งรัดปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็ง
๗. สร้างระบบควบคุมการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา
๘. สร้างวัฒนธรรมใหม่ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ
๙. เร่งปรับระบบการบริหารงานบุคคล
๑๐. มุ่งสร้างพลเมืองดี นำการศึกษาไปแก้ปัญหาสังคม
๑๑. ทุ่มมาตรการการเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษา

การปฏิรูประบบการประเมิน และการประกันคุณภาพการศึกษา

แผนภาพ แสดงการปฏิรูประบบการประเมิน และการประกันคุณภาพการศึกษา

๑. ข้อเสนอเพื่อปรับกระบวนการประเมินคุณภาพและมาตรฐานสถานศึกษา

- ๑.๑ หลักการประเมินเน้นการประเมินจากบุคคลในสถานศึกษา
- ๑.๒ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินมีความยืดหยุ่น และต้องเป็นตัวบ่งชี้ที่ยุติธรรมกับสถานศึกษา
- ๑.๓ มาตรฐานและตัวบ่งชี้เป็นตัวบ่งชี้หลักที่สำคัญสะท้อนคุณภาพของสถานศึกษาอย่างชัดเจน

๑.๔ กำหนดช่วงเวลาการประเมินตามสภาพความพร้อมของสถานศึกษา สถานศึกษาใดมีความพร้อมสูง ให้เข้ารับการประเมินในช่วงแรก ส่วนที่ยังไม่มีความพร้อม ควรเปิดโอกาสให้สถานศึกษาได้รับการพัฒนา ก่อนเข้ารับการประเมิน และระยะเวลาในการประเมินไม่ควรเกิน ๑ วัน

๑.๕ เน้นการประเมินตามสภาพจริง ลดการตรวจสอบเอกสารต่างๆ ที่ไม่จำเป็นให้น้อยลง

๑.๖ ปรับวิธีการประเมินตัวบ่งชี้ด้านผลสัมฤทธิ์ (O-NET) ให้ถูกต้องตามหลักสถิติ และคำนึงถึงความหลากหลายและต้นทุนของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน (value added)

๑.๗ กระบวนการประเมินต้องให้สถานศึกษานำเสนอโครงการ/กิจกรรมที่ทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐาน/ตัวบ่งชี้อย่างอิสระ ไม่ยึดติดรูปแบบหรือแบบฟอร์ม เป็นการทบทวนสิ่งที่สถานศึกษาภาคภูมิใจในแต่ละปี ผู้ประเมินมีสิทธิเก็บข้อมูลเพิ่มเติมได้

๑.๘ รูปแบบการประเมิน มุ่งเน้นให้มีการนำผลการประเมินไปใช้ให้เกิดผลได้ผลเสียกับสถานศึกษา

๑.๙ ปรับเกณฑ์การรับรองคุณภาพสถานศึกษาให้เหมาะสม

๒. ข้อเสนอเกี่ยวกับมาตรฐานผู้ประเมิน

๒.๑ พัฒนามาตรฐานผู้ประเมินให้มีความน่าเชื่อถือและมีคุณภาพ

๒.๒ องค์กรประกอบของผู้ประเมินอาจประกอบไปด้วยบุคคลทั้งภายในและภายนอก หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ใกล้เคียงสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลรอบด้าน หรืออาจให้ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการประเมิน ด้วยการให้ข้อมูล และรับฟัง ร่วมคิด ร่วมเสนอแนะอย่างใกล้ชิด ทำงานเป็นทีม อีกทั้งเป็นโอกาสอันดีที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะได้รับทราบภาพรวมของสถานศึกษา อีกทั้งเพื่อเป็นการ “walk through” สิ่งที่สถานศึกษาทำอีกครั้ง

๒.๓ หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประเมินเหมือน สมศ. ควรมีหลายองค์กร เพื่อให้แข่งขันและถ่วงดุลกันเพื่อสถานศึกษามีสิทธิเลือกองค์กรที่ทำการประเมินได้

๒.๔ ผู้ประเมินควรใช้การตรวจสอบผ่านการแบ่งปันข้อมูลและการปรึกษาหารือ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาโรงเรียน และไม่สร้างทัศนคติว่าการประเมินเป็นการหาจุดบกพร่องของโรงเรียน

๓. ข้อเสนอการปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา

๓.๑ ความสอดคล้องของ quality code/มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

๓.๒ ระบบการประเมินและการประกันคุณภาพภายในที่ง่ายและชัดเจน

๓.๓ การพัฒนารายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self Assessment Report : SAR)

๓.๔ การซักซ้อมและทำความเข้าใจกับระบบการประเมินแนวใหม่ แก่สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย evidence-based assessment, holistic assessment, peer review, และ expert judgement

๓.๕ การกำหนดวิธีการได้มาของผู้ประเมิน

๓.๖ การอบรมและพัฒนาผู้ประเมิน

สื่อรายการที่ ๑.๑/๒ : ใบบัณฑิตที่ ๑.๑ (๑) การนำนโยบายปฏิรูประบบการประเมิน
และการประกันคุณภาพการศึกษา ไปสู่การประเมินคุณภาพ
สถานศึกษา

คำชี้แจง

๑. ผู้เข้ารับการสัมมนา สรุปลงค์ความรู้ที่ได้จากการฟังวิทยากรและจากสื่อรายการที่ ๑.๑/๑ :
เอกสารเสริมความรู้ เรื่อง นโยบายการปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา

๒. วิเคราะห์หาแนวทางการนำนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูประบบการประเมินและการ
ประกันคุณภาพการศึกษา ไปสู่การออกแบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาที่เหมาะสมสำหรับ
สถานศึกษา

๓. ส่งใบบัณฑิตที่วิทยากรประจำกลุ่ม

ชื่อ-สกุล.....เลขที่

สพป/สพม./หน่วยงาน

๑. สรุปลงค์ความรู้ที่ได้รับ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๒. แนวทางการนำนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพ
การศึกษา ไปสู่การออกแบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาที่เหมาะสมสำหรับสถานศึกษา

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

กิจกรรมที่ ๑.๒

รูปแบบและแนวทางการประเมินคุณภาพภายในแนวใหม่

๑. สาระสำคัญ

การประเมินคุณภาพสถานศึกษาแนวใหม่ ใช้หลักการประเมินและตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (expert judgement) การตรวจทาน ทบทวนผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน (peer review) เทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งคณะกรรมการประเมินต้องมีความรู้รอบด้าน การประเมินคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องตรวจสอบและประเมินตนเองตามบริบทของสถานศึกษาอย่างแท้จริง โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพเชิงปริมาณจากหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของสถานศึกษา (evidence based) ควบคู่กัน การตัดสินคุณภาพแบบไม่แยกส่วนหรือไม่แยกองค์ประกอบในการประเมิน ซึ่งเป็นการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในภาพรวม (holistic assessment) เป็นการประเมินที่ลดภาระการสร้างเอกสารที่ไม่จำเป็นของสถานศึกษา แต่ได้ผลประเมินที่มีความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบได้ตามบริบทของสถานศึกษานั้นๆ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ผู้เข้ารับการสัมมนามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินคุณภาพภายในแนวใหม่

๒.๒ เพื่อให้ผู้เข้ารับการสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับรูปแบบการประเมินคุณภาพภายในแนวใหม่

๒.๓ เพื่อตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจ และสะท้อนผลและเสริมสร้างมโนทัศน์ เรื่องการประเมินคุณภาพภายในแนวใหม่

๓. รูปแบบการจัดกิจกรรม

๓.๑ การรับฟังการบรรยายจากวิทยากร

๓.๒ การศึกษาเอกสารเสริมความรู้

๓.๓ การปฏิบัติกิจกรรมใบงานตรวจสอบมโนทัศน์

๓.๔ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลการปฏิบัติงาน

๔. ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นตอน	ระยะเวลา	สื่อและเอกสารประกอบ
๑. รับฟังการบรรยาย จากวิทยากร	๙๐ นาที	๑. power point เรื่อง แนวคิด หลักการ และรูปแบบการ ประเมินคุณภาพภายในแนวใหม่
๒. ศึกษาสื่อเอกสาร เสริมความรู้		๒. สื่อรายการที่ ๑.๒/๑ เอกสารเสริมความรู้ เรื่อง แนวคิด หลักการ และรูปแบบการประเมินคุณภาพภายใน แนวใหม่
๓. ตรวจสอบโน้ตบุ๊ก ใบกิจกรรมที่ ๑.๒(๑)		๓. สื่อรายการที่ ๑.๒/๒ ใบกิจกรรมที่ ๑.๒(๑) แบบ ตรวจสอบโน้ตบุ๊กด้านการประเมินคุณภาพภายใน แนวใหม่
๔. ทำใบกิจกรรมที่ ๑.๒.๒ สรุปลองค์ ความรู้แนวคิด หลักการดำเนินงาน การประเมินคุณภาพ ภายในแนวใหม่		๔. สื่อรายการที่ ๑.๒/๓ ใบกิจกรรมที่ ๑.๒(๒) สรุปลองค์ ความรู้แนวคิด หลักการดำเนินงานการประเมินคุณภาพ ภายในแนวใหม่

๕. การวัดและประเมินผล

๕.๑ ประเมินพฤติกรรมที่มีส่วนร่วมกิจกรรมของผู้เข้าสัมมนา

๕.๒ ประเมินผลงานจากใบกิจกรรมที่ ๑.๒ (๑) และ ๑.๒ (๒)

๖. เกณฑ์การประเมินผลกิจกรรมที่ ๑.๒

รายการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก
๑. พฤติกรรม การเข้าร่วม กิจกรรม	ผู้เข้าร่วมการ สัมมนาสนใจ ตั้งใจ มีส่วนร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมใน การแสดงความคิด เห็นน้อยกว่า ร้อยละ ๕๐	ผู้เข้าร่วมการ สัมมนาสนใจ ตั้งใจ มีส่วนร่วม กิจกรรม และมี ส่วนร่วมในการ แสดงความ คิดเห็นร้อยละ ๕๐- ๕๙	ผู้เข้าร่วมการ สัมมนาสนใจ ตั้งใจ มีส่วนร่วม กิจกรรม และมี ส่วนร่วมในการ แสดงความ คิดเห็นร้อยละ ๖๐ - ๗๙	ผู้เข้าร่วมการ สัมมนาสนใจ ตั้งใจ มีส่วนร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมใน การแสดงความคิด เห็นตั้งแต่ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

คู่มือการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพ
การศึกษาแนวใหม่และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน

รายการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก
๒. การมีส่วนร่วมในงาน (Contribution)	ไม่ค่อยให้ ข้อคิดเห็นที่เป็น ประโยชน์เมื่อเข้า ร่วมในกลุ่มและ ในการอภิปราย มักปฏิเสธที่จะ ร่วมแสดงความ คิดเห็นให้ผู้อื่น ทำงานแทน	บางครั้งก็มี แนวคิดที่เป็น ประโยชน์เมื่อ เข้าร่วมใน กลุ่มและใน การอภิปราย บางครั้งต้อง ให้สมาชิก ผู้อื่นเตือนให้ ทำงาน	มักให้คำแนะนำ ที่เป็นประโยชน์ เมื่อเข้าร่วมใน กลุ่มและในการ อภิปราย เป็น สมาชิกในกลุ่มที่ รู้จักบทบาท หน้าที่ ชยัน ขันแข็งและมี ความพยายาม ทำงานมีส่วน ร่วมในการ ทำงาน	ให้ความคิดที่เป็น ประโยชน์เป็น ประจำเมื่อเข้าร่วม กลุ่มและในการ อภิปราย เป็น สมาชิกในกลุ่มที่ รู้จักบทบาทหน้าที่ และทำหน้าที่ของ ตนได้อย่างดี มี ส่วนร่วมในการ ทำงานเป็นอย่าง มาก
๒. ผลการประเมินใบกิจกรรมที่ ๑.๒.๑	น้อยกว่า ๑๒ คะแนน	๑๒-๑๕ คะแนน	๑๖-๑๗ คะแนน	๑๘-๒๐ คะแนน
๓. ผลงานใบกิจกรรมที่ ๑.๒.๒	ผลงานมีความ ถูกต้องตามหลักการ ประเมินคุณภาพ ภายใน	ผลงานมีความ ถูกต้องตาม หลักการประเมิน คุณภาพภายใน แนวใหม่ และ มีความเป็นไปได้ ในการนำไปสู่การ ปฏิบัติ	ผลงาน มีความ ถูกต้องตามหลักการ ประเมินคุณภาพ ภายในแนวใหม่ มีความเหมาะสม และครอบคลุมกับ ประเด็นการ ประเมินเป็นส่วน ใหญ่ และมีความ เป็นไปได้ในการ นำไปสู่การปฏิบัติ	ผลงาน มีความ ถูกต้องตามหลักการ ประเมินคุณภาพ ภายใน มีความ เหมาะสมและ ครอบคลุมประเด็น การประเมิน และ มีความเป็นไปได้ใน การนำไปสู่การ ปฏิบัติ

๗. เกณฑ์การผ่านกิจกรรมที่ ๑.๒

ผู้เข้ารับการสัมมนาต้องได้รับการตัดสินคุณภาพกิจกรรมที่ ๑.๒ ในระดับดีขึ้นไปทุกรายการประเมิน

สื่อประกอบกิจกรรมที่ ๑.๒

สื่อรายการที่ ๑.๒/๑ : เอกสารเสริมความรู้ เรื่อง แนวคิด หลักการ และรูปแบบ การประเมินคุณภาพการศึกษาแนวใหม่

การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาแนวใหม่ มุ่งเน้นกระบวนการตัดสินคุณภาพของสถานศึกษาโดยการประเมินแบบองค์รวม (holistic assessment) เป็นการประเมินและตัดสินผลตามหลักการตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (expert judgment) โดยเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งวิธีการประเมินที่กำหนดในการประเมิน เป็นเกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการที่ไม่แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบในการกำหนดคะแนนประเมิน แต่เป็นเกณฑ์การให้คะแนนในภาพรวมของผลการดำเนินงาน (holistic rubrics) หรือกระบวนการดำเนินงานนั้นๆ ซึ่งการประเมินแบบองค์รวมนี้ เป็นการประเมินในองค์รวมของทุกลักษณะในการปฏิบัติงาน สะดวกและเป็นผลดีต่อทั้งผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน แต่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถและทักษะในการประเมินของผู้ประเมินที่ต้องศึกษาและรวบรวมข้อมูลในองค์รวมทั้งหมด นอกจากนี้ผู้ประเมินจำเป็นต้องมีความรู้รอบด้าน อาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในคณะผู้ประเมินเพื่อการตัดสินใจให้ระดับคุณภาพจะไม่ใช้การให้คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่ง ซึ่งผู้ประเมินจำเป็นต้องทำความเข้าใจในประเด็นหรือรายการประเมินเพื่อให้ได้การประเมินที่มีประสิทธิภาพ

๑. แนวคิดการประเมินแนวใหม่ในการประเมินคุณภาพสถานศึกษา

ในการประเมินคุณภาพสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายใน เป็นการประเมินจากสภาพจริง ไม่สร้างภาระยุ่งยากให้สถานศึกษา ได้ผลประเมินที่สะท้อนคุณภาพที่แท้จริงของสถานศึกษา ที่จะนำไปสู่การใช้ผลประเมินเพื่อการพัฒนาต่อเนื่องที่ตรงประเด็น ผลงานอันเกิดจากการเรียนรู้ตามปกติของนักเรียน รวมทั้งผลงานที่เกิดขึ้นจากการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเชิงประจักษ์ที่สถานศึกษาดำเนินการอยู่แล้ว น่าจะเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่มีคุณค่าต่อการสะท้อนผลการประเมินของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี โดยการประเมินและตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (expert judgment) และการทบทวนผลการจัดการศึกษาโดยบุคคลระดับเดียวกัน (peer review) ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์การปฏิบัติงานที่คล้ายกัน เพื่อร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ เชิงพัฒนาแก่สถานศึกษาในการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการนิเทศการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดการประเมินแบบองค์รวม (holistic assessment)

๒. การประเมินแบบองค์รวม (holistic assessment)

การประเมินแบบองค์รวมเป็นแนวคิดที่ใช้ถูกนำมาใช้ประเมินคุณภาพในยุคการจัดการศึกษาอิงมาตรฐาน และหลักสูตรการเรียนการสอนอิงมาตรฐาน โดยการประเมินแบบองค์รวม กล่าวคือการพิจารณาคุณภาพผลงานนักเรียน หรือผลงานของโรงเรียนทุกมาตรฐานโดยรวม แล้วจึงตัดสินระดับคุณภาพเพียงค่าเดียว มีความสำคัญที่ควรเข้าใจ ดังนี้

การประเมินแบบองค์รวมหรือการประเมินแบบบูรณาการ (integrated assessment) มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

๑. มุ่งประเมินงานกิจกรรมขององค์กรในภาพรวมมากกว่าจะประเมินองค์ประกอบย่อยๆ
๒. ส่วนย่อยหน่วยงานย่อยจะถูกประเมินรวมไปด้วยกัน
๓. ต้องใช้ผู้ประเมินที่เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ (professional judgement) ซึ่งจะช่วยลดเวลาการประเมินลงได้มาก และช่วยขจัดความไม่น่าเชื่อถือในการประเมินได้
๔. อยู่บนพื้นฐานของร่องรอยหลักฐานที่ดำเนินงานอยู่แล้ว (evidence - based)

การประเมินแบบองค์รวมนั้นผู้ประเมินต้องสามารถชี้ร่องรอยที่สะท้อนศักยภาพของสิ่งที่ประเมินเฉพาะที่จำเป็นและมีเทคนิคที่จะรวบรวมข้อมูลเหตุการณ์ให้เพียงพอ แล้วจึงทบทวนร่องรอยหลักฐานและตัดสินใจ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบองค์รวม (holistic rubrics)

เป็นเกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการที่ไม่ได้แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบ การในให้คะแนน คือ จะประเมินในองค์รวมของผลงานหรือกระบวนการนั้น ซึ่งจะสะดวกและง่ายสำหรับผู้ประเมินแต่ผู้ประเมินจำเป็นต้องมีทักษะ ความชำนาญ เชี่ยวชาญและมีความรู้รอบด้าน เพื่อที่จะประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การตัดเกรดหรือจัดลำดับที่ผลงานการเขียนของนักเรียนที่ครูสามารถทำได้ในเวลารวดเร็วที่สุด ในทุกๆเนื้อหา เพียงครูอ่านผลงานการเขียนของนักเรียนรอบหนึ่ง ครูก็จะสามารถสร้างรูปให้คะแนนผลงานการเขียนของนักเรียนได้ โดยอิงเนื้อหาที่ครูเคยสอนและฝึกหัดนักเรียนมาก่อนแล้วดำเนินการตัดสินผลงานการเขียนของนักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดนั้น

การประเมินแบบในองค์รวม (holistic rubrics) มีลักษณะแตกต่างกับการประเมินแยกส่วน (Analytic Rubrics) ดังนี้

การประเมินในองค์รวม (holistic)	การประเมินแยกองค์ประกอบ (analytic)
๑. การประเมินในองค์รวม	๑. การประเมินแยกเป็นประเด็นย่อย
๒. การให้คะแนนสิ่งที่ต้องการวัดประเมินแบบกว้างๆ โดยรวม ๑ค่า (A single overall or global scoring)	๒. การให้คะแนนสิ่งที่ต้องการวัดประเมินแบบแบ่งแยกส่วนสำหรับแต่ละองค์ประกอบจำเป็น (component) หรือลักษณะสำคัญ (feature)
๓. ใช้ประเมินผลงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน	๓. ใช้ประเมินผลงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานที่ซับซ้อนและต้องใช้มิติ/เกณฑ์หลายด้านสำหรับใช้บ่งชี้คุณภาพของงานจึงจะครอบคลุมและชัดเจน
๔. มีความรวดเร็วในการประเมินและการตัดสินใจ	๔. ให้ความสำคัญในการประเมินแต่ละประเด็น จึงใช้เวลาในการประเมิน
๕. ผู้ประเมินจำเป็นต้องมีทักษะและความรู้รอบด้าน (expert judgment)	๕. ผู้ประเมินประเด็นไปที่ละประเด็น/ด้านตามที่กำหนด

คู่มือการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน

ความสัมพันธ์ระหว่าง analytic rubrics กับ holistic rubrics

แต่ถึงอย่างไรก็ตาม การตัดสินผลงานของนักเรียน ในความเป็นจริง จำเป็นต้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันระหว่าง analytic rubrics และ holistic rubrics ดังตัวอย่างการสร้างรูปคดีตัดสินผลงานการเขียนของนักเรียนแบบองค์รวมของโรงเรียนแห่งหนึ่ง ซึ่งครูมีขั้นตอนการดำเนินงานประเมินผลงานของนักเรียนเป็น ๓ ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ครูอ่านผลงานของนักเรียนโดยรวมหนึ่งรอบเพื่อให้เห็นภาพรวมโดยรวมของผลงาน

ขั้นตอนที่ ๒ ครูกำหนดตัวชี้วัดคุณภาพผลงานการเขียนของนักเรียน ตามหลักการที่เคยสอนนักเรียนไว้เป็น ๕ องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ ความสมบูรณ์ของผลงาน หรือผลสำเร็จของผลงาน

องค์ประกอบที่ ๒ การสื่อความหมาย

องค์ประกอบที่ ๓ การใช้ภาษา

องค์ประกอบที่ ๔ การใช้คำศัพท์

องค์ประกอบที่ ๕ โครงสร้างทางภาษา

ในขั้นนี้ ครูประเมินหรือให้ระดับคะแนนผลงานนักเรียนแต่ละองค์ประกอบ ในลักษณะ Analytic Rubrics ของแต่ละประเด็น

ขั้นตอนที่ ๓ ครูพิจารณาจัดลำดับที่ของผลงานนักเรียนแต่ละชิ้น ซึ่งในขั้นนี้ครูจำเป็นต้องพิจารณาผลงานโดยภาพรวมของนักเรียนแต่ละคนเพื่อเรียงลำดับที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ซึ่งในขั้นนี้ครูจำเป็นต้องสร้างรูปคดีการตัดสินคุณภาพผลงานโดยภาพรวมในลักษณะ holistic rubrics ดังนี้

๑. คุณภาพระดับต่ำกว่ามาตรฐาน

ความสมบูรณ์ของงาน : มีความสมบูรณ์น้อยที่สุด หรือเนื้อหาต้องได้รับการพัฒนา

การสื่อความ : ข้อความอ่านแทบจะไม่เข้าใจ

การใช้ภาษา : เรียงลำดับประโยคไม่ต่อเนื่อง บางครั้งใช้คำเชื่อมประโยคซ้ำๆ

คำศัพท์ : การใช้คำศัพท์ที่สื่อความได้ไม่เพียงพอและ/หรือไม่ถูกต้อง

โครงสร้างภาษา : ใช้โครงสร้างภาษาระดับต่ำกว่าพื้นฐาน

๒. คุณภาพระดับเกือบบรรลุมาตรฐาน

ความสมบูรณ์ของงาน : ผลงานเสร็จเป็นบางส่วน; เห็นการพัฒนาความคิด

การสื่อความ : ข้อความส่วนใหญ่ค่อนข้างเข้าใจได้ แต่ต้องอาศัยการตีความ

การใช้ภาษา : เรียงลำดับประโยคไม่ต่อเนื่อง บางครั้งใช้คำเชื่อมประโยคซ้ำๆ

คำศัพท์ : การใช้คำศัพท์ค่อนข้างไม่เพียงพอ/หรือค่อนข้างไม่ถูกต้อง

โครงสร้างภาษา : ใช้โครงสร้างภาษาระดับพื้นฐาน

๓. คุณภาพระดับมาตรฐาน

ความสมบูรณ์ของงาน	: ผลงานเสร็จสมบูรณ์ ความคิดได้รับการพัฒนาเพียงพอ
การสื่อความ	: ข้อความส่วนใหญ่สามารถเข้าใจได้ โดยต้องอาศัยการตีความเล็กน้อย
การใช้ภาษา	: เรียงลำดับประโยคไม่ต่อเนื่อง บางครั้งใช้คำเชื่อมประโยคซ้ำๆ
คำศัพท์	: การใช้คำศัพท์เหมาะสม / หรือถูกต้อง
โครงสร้างภาษา	: ใช้โครงสร้างภาษาได้ในระดับสูงกว่าพื้นฐาน

การประเมินเพื่อเรียงลำดับที่แบบองค์รวม (holistic grading) และการทบทวนโดยบุคคลระดับเดียวกัน (peer review)

การตัดสินผลประเมินแบบองค์รวม เป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุด สำหรับการประเมินที่เน้นความรวดเร็วในการจัดลำดับที่มากกว่ารายละเอียดของผลการประเมิน เช่นในกรณีทดสอบการเขียนเรียงความเพื่อคัดนักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เป็นต้น แต่ในแง่การปฏิบัติการตัดสินผลประเมินแบบองค์รวม มีข้อจำกัดที่ควรสนใจ ตัวอย่างเช่น กรณีที่ครูเป็นผู้สอน และผู้ประเมินผลงานของนักเรียนด้วยตนเอง มีจุดแข็ง ครูสามารถตัดสินลำดับที่ของผลงานนักเรียนได้เร็วเพราะความคุ้นเคย แต่อาจจะมีจุดด้อยในแง่ความลำเอียงของครูผู้ประเมินอันเกิดจากความใกล้ชิดเกินไป เป็นต้น ดังนั้น การหลีกเลี่ยงความลำเอียงในแง่นี้ จึงมีความจำเป็นต้องมีผู้ประเมินเป็นคู่ หรือผู้ประเมินกลุ่มเล็กๆ ทำหน้าที่ร่วมกันพิจารณาตัดสินผลประเมินแบบองค์รวม ที่เรียกว่า Peer Review จัดลำดับผลงานโดยใช้เกณฑ์นี้เพื่อถ่วงดุลความลำเอียงจะช่วยให้การประเมินมีความเชื่อถือได้มากขึ้น

การประเมินเพื่อเรียงลำดับที่แบบองค์รวม (holistic grading) และการอาศัยความเชี่ยวชาญ (expert judgement)

ความยุ่งยากอีกประการหนึ่ง ที่อาจจะเกิดขึ้นในการตัดสินผลการประเมินแบบองค์รวม ที่แม้จะมีการสร้างรูปคดีตัดสินที่มีความเที่ยงตรง มี peer review ที่เหมาะสม แต่อาจจะพบปัญหาข้อมูลการประเมินที่ไม่เป็นไปตามระบบที่คาดหวังตามรูปคดีที่กำหนดไว้ข้างต้น ตัวอย่างเช่น ผลงานการเขียนของนักเรียน มีความสมบูรณ์ ระดับ ๓ แต่การสื่อความมีคุณภาพระดับ ๑ ระดับการใช้ภาษา มีคุณภาพระดับ ๒ การใช้คำศัพท์มีคุณภาพระดับ ๒ และโครงสร้างภาษาที่ใช้มีคุณภาพระดับ ๑ การตัดสินคุณภาพและจัดลำดับที่โดยภาพรวมของผลงานชิ้นนี้ จำเป็นต้องอาศัยผู้ประเมินที่มีความรู้เชี่ยวชาญกลุ่มเล็กๆ ร่วมกัน ตัดสินผลงานอย่างเป็นเอกฉันท์ ที่เรียกว่าการตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (expert judgement) ซึ่งการที่จะสามารถตัดสินคุณภาพของผลงานที่มีลักษณะซับซ้อนเช่นนี้ได้อย่างเที่ยงตรงและเชื่อถือได้นั้น กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำเป็นต้องดำเนินการสืบเสาะหาความจริงเพิ่มเติม จนได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่พอเพียง เพื่อร่วมอภิปรายผลและร่วมตัดสินใจภายใต้เวลาจำกัดนั้น

๓. การประเมินโดยวิธีพิชญาพิจารณา หรือการทบทวนโดยบุคคลระดับเดียวกัน (Peer review)

Peer review หรือศัพท์บัญญัติใช้คำว่า พิชญาพิจารณา เป็นกระบวนการการตรวจเยี่ยม ติดตาม ประเมิน โดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์การปฏิบัติงานที่คล้ายกัน เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ และให้ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเชิงพัฒนาในการปฏิบัติงาน โดยมีนักวิชาการ หรือหน่วยงานต่างๆ ได้ให้แนวคิด ความหมาย ดังนี้

พิชญาพิจารณาในการประกันคุณภาพ หมายถึง กระบวนการตรวจสอบความเหมาะสมของการบริหารจัดการเรียนการสอนรายวิชาหรือหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐาน ผู้ทำหน้าที่พิชญาพิจารณาเปรียบเสมือนเพื่อนที่มีความปรารถนาดีต่อหลักสูตร มีความรู้ความสามารถ มีใจเป็นกลาง ปราศจากอคติในการพิจารณา ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตรที่เข้าไปพิจารณา และให้ผลป้อนกลับในการประเมินที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้นด้วยท่าทีที่เป็นมิตร

โมเดลพิชญาพิจารณา มี ๓ โมเดล ได้แก่ โมเดลการประเมิน (evaluation model) โมเดลการพัฒนา (development model) โมเดลความร่วมมือรวมพลัง (collaborative model) สองโมเดลแรกผู้ประเมินหรือผู้ทำหน้าที่พิชญาพิจารณาจะมีบทบาทเหนือกว่าผู้ถูกประเมิน ด้วยความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีประสบการณ์สูง สามารถใช้ความชำนาญของตนเองในการตัดสินคุณภาพของหลักสูตรของผู้อื่น ต่างกันที่โมเดลแรกเน้นการตัดสินคุณภาพของหลักสูตรแบบได้ตกมากกว่าโมเดลที่สอง ซึ่งเน้นการให้ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงพัฒนาจากการวิเคราะห์หรือวินิจฉัยของผู้ประเมินความรู้สึกเป็นเจ้าของผลการประเมิน ในกลุ่มของผู้ถูกประเมินจะไม่มีในสองโมเดลนี้ เนื่องจากผู้รับการประเมินจะเป็นผู้รับฟังผลการประเมินโดยไม่ได้มีส่วนร่วมในการประเมินเหมือนโมเดลที่สาม คือ โมเดลความร่วมมือรวมพลัง

ลักษณะของพิชญาพิจารณาที่พึงประสงค์ควรเป็นแบบความร่วมมือรวมพลัง (collaborative peer-supported review) เป็นการพิจารณาแบบเปิด ยืดหยุ่น และกระบวนการไม่เป็นแบบสั่งการ เปิดโอกาสให้มีการเรียนรู้เกิดขึ้น ผลการประเมินจะไม่ชี้ขาดจากมุมมองของตนเองฝ่ายเดียว ให้ผู้รับการประเมินแต่ละคนมีโอกาสเลือกและสร้างเส้นทางตามความรู้ที่ตนเองมีอยู่ กระบวนการแบบนี้จะสนับสนุนให้มีการสะท้อนเชิงวิพากษ์ ทำให้แต่ละคนให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

โดยภาพรวม พิชญาพิจารณาเป็นกระบวนการที่เกิดจากความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตร ต้องการได้ข้อมูลสะท้อนเชิงวิชาการ เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน หรือการปฏิบัติงาน การพิจารณาเป็นกระบวนการที่ทำให้มองเห็นปัญหาและแนวทางแก้ไขโดยอิงประสบการณ์ของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การพิจารณาที่จะมีประสิทธิผลจึงต้องเกิดจากการเห็นคุณค่าของการได้ข้อมูลสะท้อนที่ช่วยในการปรับปรุงพัฒนา จึงไม่ควรเป็นกระบวนการที่เกิดจากการถูกบังคับหรือสั่งการให้ต้องทำ

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกระบวนการพิชญาพิจารณา จึงต้องมีการสื่อสารเพื่อชี้ให้เห็นประโยชน์ที่จะได้จากการพิจารณา ผู้ที่ทำหน้าที่พิชญาพิจารณาต้องมีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานในลักษณะเดียวกับผู้ถูกพิจารณา ในกรณีของการพิจารณาหลักสูตร ควรเป็นบุคคลที่อยู่สาขาเดียวกันหรือสัมพันธ์กับหลักสูตรที่จะไปพิจารณา เป็นผู้มีความสัมพันธ์เหมาะสมเป็นไปตามเกณฑ์ที่ สกอ. กำหนด ผ่านการพัฒนาให้เป็นผู้เข้าใจบทบาทหน้าที่และการปฏิบัติงานในกระบวนการพิชญาพิจารณา เป็นผู้ที่มีใจเป็นกลาง ปราศจากอคติในการพิจารณา ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตรที่เข้าไปพิจารณา

การประเมินแบบพิชญาพิจารณา เป็นการประเมินโดยเพื่อนที่เป็นกัลยาณมิตร ผู้เป็นเพื่อนจะให้ข้อมูลแบบตรงไปตรงมา จริงใจ ปราศจากอคติ และต้องมั่นใจว่าตนเองในฐานะผู้ประเมินมีความสามารถในการประเมินหลักสูตรนั้นได้จริง ที่สำคัญต้องเข้าใจบริบทของหลักสูตร เพื่อจะได้ให้คำแนะนำที่เหมาะสม นำไปปฏิบัติให้เกิดผลดีต่อหลักสูตรได้ ทั้งนี้ ต้องให้ความสำคัญกับการรับฟังความคิดเห็นของผู้ถูกประเมินด้วย (ที่มา : สุวิมล ว่องวานิช เอกสารการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง การนำระบบ การประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๗ ไปใช้ : ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๘)

การทำ Peer Review เป็นเรื่องละเอียดอ่อน ควรมีการทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงประโยชน์ที่จะได้รับ มุ่งเน้นเรื่องการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์เพื่อนำไปพัฒนาตนเอง เน้นการทำงานในฐานะกัลยาณมิตร เป็นต้น ขอควรระวังเหล่านี้จะไม่เป็นอุปสรรคเลย หากทุกคนมองเห็นเป้าหมายร่วมกัน คือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีและมีคุณภาพเพื่อผู้เรียนให้สมกับค่าของการจัดการศึกษาที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ (ที่มา : พิศาล ไหมเรียง เอกสารโตะชาวแพทยศาสตร์ศึกษา ฉบับที่ ๖ ประจำวันที่ ๓-๑๗ มีนาคม ๒๕๔๙ ฝ่ายการศึกษาคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น)

การทบทวนระดับเดียวกัน (Peer review) หรือ การทบทวนโดยผู้รู้เสมอกัน เป็นการประเมินงานโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความชำนาญคล้ายกับคนที่ทำงานดั้งเดิมนั้น เป็นระบบควบคุมกันเองโดยสมาชิกวิชาชีพที่มีคุณสมบัติความสามารถในสาขาที่เข้าประเด็นกัน เป็นวิธีที่ใช้เพื่อรักษามาตรฐานทางคุณภาพ เพื่อเพิ่มคุณภาพ และเพื่อให้เกิดความเชื่อถือในงาน ภายในกลุ่มนักวิชาการ เป็นวิธีการกำหนดว่า งานวิชาการนั้นสมควรจะตีพิมพ์หรือไม่ เป็นเรื่องที่จัดหมวดหมู่ได้ตามชนิดของงาน หรือตามอาชีพ เช่น การทบทวนระดับเดียวกันทางการแพทย์

การทบทวนโดยนักวิชาการระดับเดียวกัน (Scholarly peer review หรือ refereeing) เป็นกระบวนการตรวจสอบงานวิชาการ งานวิจัย หรือแนวคิดโดยนักวิชาการในสาขาเดียวกัน ก่อนที่จะตีพิมพ์งานในวารสารวิชาการหรือในหนังสือ การทบทวนจะช่วยผู้ตีพิมพ์ ซึ่งก็คือหัวหน้าบรรณาธิการหรือคณะบรรณาธิการ ตัดสินใจว่างานนั้นควรจะได้รับ รับถ้าแก่ หรือปฏิเสธ เป็นกระบวนการที่ต้องมีกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ (ซึ่งบางครั้งจำกัดอย่างแคบๆ) ผู้มีคุณสมบัติและสามารถทำงานทบทวนอย่างเป็นกลางๆ ได้โดยระดับหนึ่ง แต่ว่า การทบทวนที่เป็นกลางๆ โดยเฉพาะในงานที่มีการจำกัดอย่างไม่ชัดเจน หรือเป็นงานหลายสาขาวิชา อาจเป็นเรื่องยาก และแนวคิดใหม่ๆ ที่สำคัญ อาจจะไม่ได้รับการยอมรับจากคนรุ่นเดียวกัน การทบทวนโดยนักวิชาการระดับเดียวกัน เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อคุณภาพทางวิชาการ และใช้ในวารสารวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์โดยมาก แต่ไม่ได้ช่วยป้องกันการพิมพ์งานวิจัยที่ไม่เป็นจริงทั้งหมด โดยปกติแล้ว การทบทวนจะทำแบบนิรนาม แต่ว่าในปัจจุบันมีงานทบทวนทำแบบเปิดเป็นจำนวนพอสมควร โดยที่ผู้อ่านจะเห็นข้อคิดเห็นของผู้ทบทวน โดยแสดงชื่อของผู้ทบทวนด้วย (ที่มา <https://th.wikipedia.org/wiki/การทบทวนระดับเดียวกัน>)

๔. การตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (expert judgement)

การตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญเป็นการพิจารณาให้น้ำหนักความสำคัญแก่หลักฐานที่มีอยู่เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่สอดคล้องกับหลักฐานที่ปรากฏ โดยผู้เชี่ยวชาญรายบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีทักษะ หรือ ได้รับการฝึกอบรม หรือมีประสบการณ์เฉพาะทางซึ่งเกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะประเมิน ผู้เชี่ยวชาญ จึงเป็นผู้ที่มีเครื่องมือทางความคิด (mental tools) ที่จำเป็นต่อการประเมิน ได้แก่ ความรู้ในการเลือกหลักฐานที่จะนำมาใช้ในการตอบคำถามการประเมิน ความสามารถในการให้น้ำหนักความสำคัญกับความถูกต้องตรงประเด็นของหลักฐานต่างๆ และความสามารถในการตีความความสำคัญของข้อเท็จจริง (facts) หรือ ข้อสันนิษฐาน (assertions) ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความสามารถในการคิดค้นมุมมองจากมวลข้อมูลสารสนเทศที่อาจจะมีข้อจำกัดหรือความขัดแย้งในตนเอง (self-conflicted) รวมอยู่ด้วย การดำเนินการประเมินและตัดสินโดยผู้เชี่ยวชาญมีรายละเอียด ดังนี้

๑). การกำหนดคำถามให้ผู้เชี่ยวชาญ (posing questions to the experts) ชั้นแรกของการพัฒนากระบวนการประเมินและตัดสินโดยผู้เชี่ยวชาญคือ การกำหนดวัตถุประสงค์และผลิตภัณฑ์ที่พึงประสงค์ (desired products) การตัดสินสามารถพิจารณาได้จากหลักฐานต่างๆ ซึ่งการตัดสินบางประเด็นต้องอาศัยข้อเท็จจริง ในขณะที่บางประเด็นต้องอาศัยคุณค่า (values) ดังนั้นคำถามในการประเมินจึงมีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญ นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องพัฒนาข้อความที่แสดงให้เห็นประเด็นการประเมินต่อผู้เชี่ยวชาญที่เรียกว่า การกำหนดกรอบประเด็นโดยการนำเสนอที่มีมิติคติ ที่มีความเป็นอิสระจากความคิดความเชื่อที่มีอยู่เดิม การเมือง และการอภิปรายถึงผลที่ตามมาที่อาจมีผลต่อการประเมินและตัดสิน การกำหนดกรอบประเด็นอาจให้ภูมิหลัง และอาจมีเงื่อนไขต่างๆ ที่รวมอยู่ด้วย กรอบประเด็นที่กำหนดในรูปแบบข้อความที่จะเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญควรได้รับการตรวจสอบ โดยแนวทางที่ดีที่สุดคือ การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญที่ไม่ได้ มีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดกรอบประเด็น

๒) การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ (selecting the experts) การระบุผู้เชี่ยวชาญจำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์ความเชี่ยวชาญที่สามารถวัดได้ โดยทั่วไปผู้เชี่ยวชาญคือ ผู้ที่มีหรือถูกกล่าวถึงว่ามีความรู้เกี่ยวกับข้อมูล รูปแบบ หลักเกณฑ์ที่ตีเลิศในสาขาวิชาเฉพาะ ซึ่งพิจารณาได้จากตัวบ่งชี้ความรู้ ได้แก่ งานวิจัยที่มีการตีพิมพ์หรือได้รับทุนสนับสนุน การอ้างอิงผลงาน ปริญา รางวัล ตำแหน่ง การแนะนำหรือได้รับการเสนอชื่อจากบุคคลที่น่าเชื่อถือ การเป็นคณะกรรมการต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้แล้ว ผู้เชี่ยวชาญยังต้องมีคุณสมบัติเพิ่มเติมบางประการ เช่น ผู้เชี่ยวชาญจะต้องไม่มีความลำเอียงต่อสิ่งจูงใจ (motivational biases) ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง หรือผลประโยชน์อื่นใดที่มีต่อการตัดสิน อาจใช้ผู้เชี่ยวชาญภายในหรือผู้เชี่ยวชาญภายนอกทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของความลำเอียงต่อสิ่งจูงใจ ผู้เชี่ยวชาญต้องมีความเข้าใจต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการ นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญควรเต็มใจที่จะเข้าร่วมประเมินและตัดสินผลและควรต้องรับผิดชอบต่อผลการตัดสินนั้นด้วย

นอกจากความเชี่ยวชาญที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดบุคคลผู้เชี่ยวชาญแล้ว จำเป็นต้องกำหนดจำนวนของผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการประเมินและตัดสิน โดยจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่เหมาะสมอาจ ใช้ ๓-๕ คน หรือ ๓-๗ คน ขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของประเด็นและบริบทที่เกี่ยวข้อง โดยเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีภูมิหลังความรับผิดชอบ สาขาที่ศึกษา และอื่นๆ ที่แตกต่างกันเพื่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างความเชื่อ และควรที่จะเลือกให้ครอบคลุมสาขาวิชาที่จำเป็นต่อการประเมินและตัดสินผลเพื่อป้องกันปัญหาความทับซ้อนกันของผู้เชี่ยวชาญ

คู่มือการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพ

การศึกษาแนวใหม่และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน

๓) คุณภาพของการประเมินและตัดสิน (the quality of judgements) เนื่องจากการตัดสินมีความเป็นอัตนัย เป็นเรื่องส่วนบุคคล และแตกต่างกันระหว่างบุคคลและช่วงเวลา การตัดสินที่ถือว่าถูกต้องจึงต้องอาศัยข้อมูลหลักฐานที่เชื่อถือได้ โดยการประเมินและตัดสินอาจเลือกใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลสามเส้า (data triangulation) สำหรับตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยการพิสูจน์ว่าข้อมูลหลักฐานที่ได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ โดยตรวจสอบแหล่งที่มา ๓ แหล่ง ได้แก่ เวลา สถานที่ และบุคคล

๓.๑) การตรวจสอบแหล่งเวลา หมายถึง การตรวจสอบว่า ข้อมูลหลักฐานอยู่ในช่วงเวลาต่างกัน หรือเหมือนกัน ถ้าเหมือนกันควรตรวจสอบในช่วงเวลาที่ต่างกันด้วย

๓.๒) การตรวจสอบสถานที่ หมายถึง การตรวจสอบข้อมูลหลักฐานอยู่ในสถานที่เดียวกันหรือไม่ หากมาจากสถานที่เดียวกันมีผลออกมาเหมือนกัน ผู้วิจัยควรตรวจสอบในแหล่งสถานที่ที่แตกต่างกัน

๓.๓) การตรวจสอบบุคคล หมายถึง ถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไป ข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่

***การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (methodological triangulation) คือการเก็บรวบรวมข้อมูลหลักฐานโดยวิธีการต่างกันเพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน โดยอาจใช้การสังเกต ควบคู่กับการซักถาม หรือศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งเอกสาร หรือทำการซักถามผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๔) การรวมผลการประเมินและตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (combining expert judgements) การประเมินและตัดสินโดยผู้เชี่ยวชาญอาจพบว่า ผลการประเมินและตัดสินแตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องมีการรวมผลการประเมินและตัดสินที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญต่างๆ เพื่อสรุปผลการประเมิน วิธีการที่ใช้รวมผลการประเมินและตัดสิน (aggregation methods) มี ๒ ประเภท คือ วิธีการทางด้านคณิตศาสตร์ (mathematical approaches) และวิธีการทางด้านพฤติกรรม (behavioral approaches) โดยวิธีการทางด้านคณิตศาสตร์จะใช้กฎหรือสูตรในการคำนวณเพื่อหาฉันทามติส่วนวิธีการทางด้านพฤติกรรม เกี่ยวข้องกับการเจรจาต่อรองเพื่อให้ได้ตัวแทนหรือฉันทามติจากกลุ่มโดยใช้เทคนิคต่างๆ เช่น เทคนิคเดลฟาย เทคนิคกลุ่มสมมติ (nominal group technique) หรือใช้การเจรจาต่อรองโดยผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) พูดคุยอภิปรายกับผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้อำนวยความสะดวกมีหน้าที่ดึงข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญและตีความเพื่อให้ได้ฉันทามติพยานหลักฐานต่างๆ ที่แสดงถึงภูมิปัญญาของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

๕.) ข้อควรพิจารณาในการวางแผนการประเมินและตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (expert judgement designs) การวางแผนการประเมินและตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ นอกจากจะต้องพิจารณาเกี่ยวกับการระบุประเด็นการประเมินและการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญยังมีความควรพิจารณาที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๕.๑) การมีปฏิสัมพันธ์และการแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศระหว่างผู้เชี่ยวชาญ

๕.๒) ประเภทและปริมาณของข้อมูลสารสนเทศเบื้องต้นที่จัดเตรียมให้แก่ผู้เชี่ยวชาญ

๕.๓) เวลาและทรัพยากรที่จะจัดสรรให้เพื่อเตรียมความพร้อมในการประเมิน

๕.๔) สถานที่ในการประเมินและตัดสิน

๕.๕) การฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้ทำหน้าที่ประเมินและตัดสิน

๕.๖) ความเชื่อมโยงของผลการประเมินและตัดสินกับรายชื่อของผู้เชี่ยวชาญ และการคุ้มครองผลการประเมินและตัดสิน

๕. การประเมินบนพื้นฐานของหลักฐาน (evidence-based assessment)

การประเมินบนพื้นฐานของหลักฐาน (evidence-based assessment) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล สังเคราะห์ และตีความข้อมูลจากหลักฐานที่มีความน่าเชื่อถือซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการตัดสินใจผู้ประเมินจึงต้องสืบค้น วิเคราะห์ และนำข้อมูลหลักฐานที่มีความชัดเจน มีเหตุมีผล ไปใช้ประกอบการพิจารณาและการตัดสินใจอย่างรอบคอบ

หลักฐานเชิงประจักษ์ คือ ข้อเท็จจริงที่สังเกตหรือพิสูจน์หรือยืนยันได้ ความรู้ที่ผ่านการทดลองใช้หรือพิสูจน์ในทางปฏิบัติแล้ว สมมติฐานทางทฤษฎีที่ได้รับการพิสูจน์ยืนยันว่าเป็นความจริงโดยมีข้อมูลหรือหลักฐานประกอบการยืนยัน

หลักฐานเชิงประจักษ์ อาจได้มาด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน หรือใช้หลายวิธีประกอบกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องมากที่สุด ในลักษณะของการตรวจสอบสามเส้า (triangulation) โดยใช้แหล่งข้อมูลต่างกัน ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูล หรือวิธีการเก็บข้อมูลต่างกัน ดังนั้นผู้ประเมินจึงต้องมีทักษะในการจำแนก รวบรวม และนำหลักฐานมาใช้ได้อย่างเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายการประเมิน

ผู้ประเมินอาจใช้ข้อคำถามต่อไปนี้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจเลือกหลักฐาน

๑. ข้อมูล หรือหลักฐานที่จะใช้คืออะไร จะใช้ประกอบการประเมินได้อย่างไร

๒. หลักฐานมีความถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่ เพียงใด

๓. เหตุผลแนวคิดเบื้องหลังในการเลือกหลักฐานนั้นๆ คืออะไร

ความน่าเชื่อถือของหลักฐาน สามารถแบ่งได้หลายระดับ ดังนี้

๑. ความน่าเชื่อถือน้อย เช่น ข้อมูลจากการบอกเล่า หรือประสบการณ์ส่วนตัวหรือข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ อย่างไรก็ตามข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาต่อไป

๒. ความน่าเชื่อถือปานกลาง เช่น ผลการวิจัยที่ทำเฉพาะกลุ่ม ไม่มีตัวเทียบ (case study) การศึกษาแบบนี้อาจเกิดอคติได้ง่าย

๓. ความน่าเชื่อถือสูง คือ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยที่มีการสุ่มตัวอย่าง ควบคุมตัวแปร การศึกษาแบบนี้จะไม่จำเพาะเจาะจง และจะมีการเปรียบเทียบค่อนข้างดีกว่าแบบที่ ๒

ขั้นตอนการประเมินบนพื้นฐานของหลักฐาน

๑. ระบุประเด็นการประเมิน เช่น ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ระบบการวัดและประเมินผล การนำผลการประเมินไปใช้

๒. กำหนดหลักฐานที่ใช้ในการประเมินที่เป็นไปได้ทั้งหมด

๓. ตรวจสอบความถูกต้อง น่าเชื่อถือของหลักฐาน

๔. คัดเลือกหลักฐานที่ดีที่สุด เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจ

๕. พิจารณาตัดสินคุณค่าโดยเชื่อมโยงหลักฐานกับประเด็นการประเมิน

สื่อรายการที่ ๑.๒/๒ : ใบกิจกรรมที่ ๑.๒ (๑) ตรวจสอบโน้ตค้นด้านการประเมิน
คุณภาพภายในแนวใหม่

ชื่อ-สกุล.....เลขที่

สพป/สพม./หน่วยงาน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ที่	ประเด็น	การรับรู้/เข้าใจ เกี่ยวกับการ ประเมินแนวใหม่	
		ใช่	ไม่ใช่
๑	การประเมินมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในแนวใหม่ใช้หลักการตัดสินระดับคุณภาพโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (expert judgement)		
๒	การประเมินคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาและเขตพื้นที่ที่ต้องตรวจสอบและประเมินตนเองตามบริบทของสถานศึกษา		
๓	ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหลักฐานเชิงประจักษ์ จะต้องพิจารณาจากการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของสถานศึกษา (evidence based)		
๔	การตัดสินคุณภาพแบบแยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบการประเมินเป็นการประเมินผลการดำเนินการของสถานศึกษาแบบองค์รวม (holistic assessment)		
๕	การให้คะแนนในสิ่งที่ต้องการวัดประเมิน แบบภาพรวมหรือแบบกว้างๆ โดยรวมเพียงค่าเดียวถือเป็นการประเมินแบบองค์รวม		
๖	การประเมินแบบองค์รวม (holistic) ต้องใช้กระบวนการประเมินที่หลากหลายมิติ โดยประเมินตามที่ละประเด็นเพื่อให้ครอบคลุมตัวบ่งชี้คุณภาพแต่ละมาตรฐานได้อย่างชัดเจน		
๗	การประเมินคุณภาพภายในแนวใหม่ สถานศึกษาจะต้องตรวจสอบและประเมินตนเอง โดยให้ใช้แบบ holistic รูปแบบเดียว และไม่ต้องใช้การประเมินแบบ analytic		
๘	ขั้นตอนในการพิจารณาคะแนนผลงานของเด็กนักเรียนในโรงเรียน ครูจะต้องพิจารณาคะแนนแบบองค์รวม (holistic) เท่านั้น ตามแนวการประเมินคุณภาพภายในแนวใหม่เพื่อให้เป็นทิศทางเดียวกัน		
๙	การประเมินแบบองค์รวมจะต้องใช้เวลาในการประเมินค่อนข้างมาก เนื่องจากจะต้องให้ความสำคัญกับรายละเอียดต่างๆ ที่สะท้อนในการพัฒนาที่ละประเด็น และค่อยมาสรุปเป็นองค์รวม		
๑๐	การประเมินแบบแยกส่วน เป็นการประเมินที่เรียบง่าย เห็นผลชัดเจน แต่ละประเด็น และผลเป็นอย่างไรไม่ซับซ้อน		

ที่	ประเด็น	การรับรู้/เข้าใจเกี่ยวกับการประเมินแนวใหม่	
		ใช่	ไม่ใช่
๑๑	การที่ครูจะพิจารณาผลงานของนักเรียน เพื่อพิจารณาผลงานโดยภาพรวมของนักเรียนแต่ละคน ครูจำเป็นต้องสร้าง rubrics เพื่อตัดสินคุณภาพผลงานในภาพรวม		
๑๒	การตรวจทานผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน (peer review) คำว่า “ระดับเดียวกัน” ยกตัวอย่างได้ว่าหากประเมินโรงเรียนขนาดเล็ก คณะกรรมการที่ไปประเมินจะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก		
๑๓	การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานภายในของสถานศึกษา เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาและเขตพื้นที่ ที่จะต้องกำหนดเป้าหมายและเกณฑ์การประเมินตามสภาพบริบทของสถานศึกษาและตามที่เขตพื้นที่กำหนด		
๑๔	ผู้ประเมินจะต้องวิเคราะห์ข้อมูลด้วยใจเป็นกลาง พิจารณาข้อมูลหลักฐานจากหลายๆ ด้าน ทั้งข้อมูลปัจจุบัน และผลการประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมาเพื่อทราบถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาของสถานศึกษา		
๑๕	การได้รับข้อชี้แนะ คำแนะนำ แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาที่เป็นรูปธรรมและสามารถปฏิบัติได้จริง เป็นสิ่งที่มีคุณค่ามากที่สุดในการประเมิน		
๑๖	การกำหนดระยะเวลาดำเนินการประเมินภายในของสถานศึกษา ให้สถานศึกษากำหนดเองตามความเหมาะสม โดยกำหนดระยะเวลาให้สอดคล้องกับสภาพและบริบทของการดำเนินงานของสถานศึกษา		
๑๗	พิชญาพิจารณ์ หรือ peer review เป็นกระบวนการตรวจเยี่ยม ติดตามประเมินโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สูงกว่าผู้รับประเมินในทุกด้าน		
๑๘	คุณภาพของการประเมินและการตัดสินที่ถูกต้องจะต้องอาศัยข้อมูลหลักฐานที่เชื่อถือได้ โดยการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลสามารถพิจารณาได้จากเวลา สถานที่และบุคคล		
๑๙	การรวบรวมผลการประเมินและตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญบางครั้งอาจพบว่าผลการประเมินและการตัดสินมีความแตกต่างกัน ดังนั้น อาจจะต้องใช้วิธีทางด้านคณิตศาสตร์และทางด้านพฤติกรรมศาสตร์เพื่อหาฉันทามติ		
๒๐	การประเมินแบบแยกส่วนต้องใช้ผู้ประเมินที่มีทักษะ และความรู้ในเรื่องที่ประเมินอย่างกว้างขวางและลุ่มลึกซึ่งถือเป็นการประเมินแบบแนวใหม่		

สื่อรายการที่ ๑.๒/๓ : ใบกิจกรรมที่ ๑.๒ (๒) สรุปองค์ความรู้แนวคิด หลักการ ดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายในแนวใหม่

คำชี้แจง

- ๑) แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมสัมมนา กลุ่มละ ๓ - ๖ คน
- ๒) ให้แต่ละกลุ่ม อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพสถานศึกษาตาม
แนวทางการประเมินคุณภาพภายในแนวใหม่ ประกอบด้วย
 - การประเมินแบบองค์รวม (Holistic rubrics)
 - การประเมินโดยวิธีพิชญพิจารณ์ หรือการทบทวนโดยบุคคลระดับเดียวกัน (Peer review)
 - การตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (Expert judgment)
 - การประเมินจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (evidence based assessment)

โดยอภิปรายในประเด็น หลักการ และการนำไปใช้อย่างไรในการประเมิน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

- ๓) ให้ผู้เข้ารับการสัมมนาแต่ละท่านบันทึกผลการปฏิบัติงานตามข้อ ๒) ใช้เวลา ๓๐ นาที

ชื่อ-สกุล.....เลขที่

ชื่อ-สกุล.....เลขที่

ชื่อ-สกุล.....เลขที่

ชื่อ-สกุล.....เลขที่

ชื่อ-สกุล.....เลขที่

ชื่อ-สกุล.....เลขที่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ ๑.๓

มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

๑. สาระสำคัญ

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่สร้างความมั่นใจแก่ทุกฝ่ายว่าสามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในทุกระดับและสามารถรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ กระทรวงศึกษาธิการจึงมีการปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาโดยมีนโยบายในการปรับปรุงมาตรฐาน และเน้นการประเมินเชิงคุณภาพตามบริบทของสถานศึกษา ไม่เพิ่มภาระการจัดทำเอกสารให้กับสถานศึกษา มาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาแนวใหม่จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่เป้าหมายตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดและใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาแนวใหม่มีแนวคิดบนพื้นฐานของการปฏิบัติได้ ประเมินได้จริง กระชับ และสะท้อนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ชัดเจน เน้นคุณภาพผู้เรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพของสถานศึกษารวมถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ดังนั้น ผู้เข้ารับการพัฒนาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ชัดเจน สามารถอธิบายและตีความในประเด็นการพิจารณาต่างๆ ในแต่ละมาตรฐานได้ถูกต้องและเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้ารับการสัมมนามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

๓. รูปแบบการจัดกิจกรรม

- ๑) การฟังบรรยายจากวิทยากร
- ๒) การศึกษาเอกสารเสริมความรู้
- ๓) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสะท้อนผลการเรียนรู้
- ๔) การปฏิบัติงานเดี่ยวไปกิจกรรมที่ ๑.๓ (๑) งานกลุ่มไปกิจกรรมที่ ๑.๓ (๒)

๔. ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นตอน	ระยะเวลา	สื่อและเอกสารประกอบ
๑. รับฟังการบรรยายจากวิทยากร	๙๐ นาที	<ul style="list-style-type: none"> ● power point เรื่อง มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ● สื่อรายการที่ ๑.๓/๑ : เอกสารเสริมความรู้ เรื่อง มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
๒. ศึกษาสื่อเอกสารเสริมความรู้		
๓. ตรวจสอบโน้ตค้นไปกิจกรรมที่ ๑.๓ (๑)		

คู่มือการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน

ขั้นตอน	ระยะเวลา	สื่อและเอกสารประกอบ
		<ul style="list-style-type: none"> สื่อรายการที่ ๑.๓/๒ ใบกิจกรรมที่ ๑.๓ (๑) แบบตรวจสอบมโนทัศน์ด้านการประเมินคุณภาพภายในแนวใหม่

๕. การวัดและประเมินผล

๕.๑ ประเมินพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมกิจกรรมของผู้เข้าสัมมนา

๕.๒ ประเมินผลงานจากใบกิจกรรมที่ ๑.๓ (๑) การตรวจสอบมโนทัศน์ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาแนวใหม่

๖. เกณฑ์การประเมินผลกิจกรรมที่ ๑.๒

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก
๑. พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม	ผู้เข้าร่วมการสัมมนาสนใจ ตั้งใจ มีส่วนร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นน้อยกว่าร้อยละ ๕๐	ผู้เข้าร่วมการสัมมนาสนใจ ตั้งใจ มีส่วนร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นร้อยละ ๕๐-๕๙	ผู้เข้าร่วมการสัมมนาสนใจ ตั้งใจ มีส่วนร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นร้อยละ ๖๐ - ๗๙	ผู้เข้าร่วมการสัมมนาสนใจ ตั้งใจ มีส่วนร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นตั้งแต่ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
๒. ผลการประเมินใบกิจกรรมที่ ๑.๓.๑	น้อยกว่า ๑๒ คะแนน	๑๒-๑๕ คะแนน	๑๖-๑๗ คะแนน	๑๘-๒๐ คะแนน

๗. เกณฑ์การผ่านกิจกรรมที่ ๑.๒

ผู้เข้ารับการสัมมนาต้องได้รับการตัดสินคุณภาพกิจกรรมที่ ๑.๓ ในระดับดีขึ้นไปทุกรายการประเมิน

สื่อประกอบกิจกรรมที่ ๑.๓

สื่อรายการที่ ๑.๓/๑ : เอกสารเสริมความรู้ เรื่อง มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อ การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดำเนินการตามกรอบนโยบายการปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและเตรียมการสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกตามกรอบมาตรฐานการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง สังคม ประเทศชาติ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

การพัฒนาองค์ความรู้ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดจะต้องดำเนินการชี้แจงหรือทำความเข้าใจให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความรู้ ความเข้าใจและปฏิบัติตามหลักการของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องปฏิบัติงานตามภารกิจที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย

๒. การประกันคุณภาพมุ่งพัฒนาการดำเนินงานตามความรับผิดชอบของตนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นเพราะผลการพัฒนาของแต่ละคนก็คือผลรวมของการพัฒนาทั้งสถานศึกษา

๓. การประกันคุณภาพเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่ทำเพื่อเตรียมรับการประเมินเป็นครั้งคราวเท่านั้น

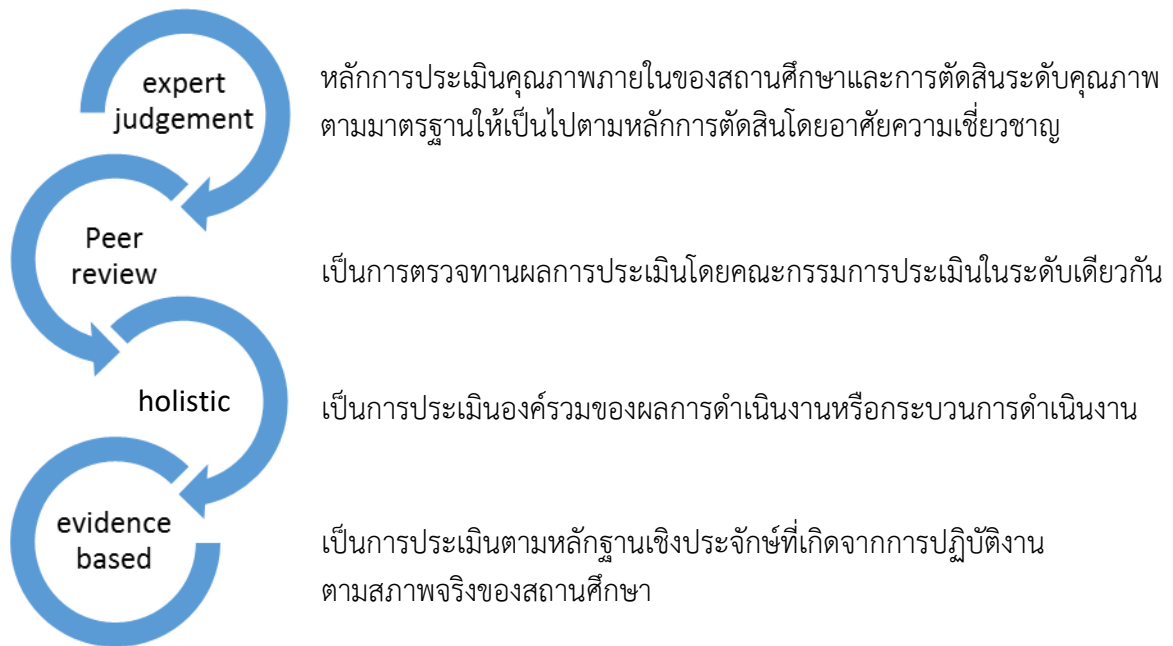
๔. การประกันคุณภาพต้องเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่สามารถว่าจ้างหรือขอให้บุคคลอื่นๆ ดำเนินการแทนได้

๕. การประกันคุณภาพต้องเกิดจากการยอมรับและนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๖. ให้สถานศึกษาประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดย

๑) ให้มีคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย ๓ คน ที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย ๑ คน เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และ ๒) ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

ในการประเมินมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานแนวใหม่ ผู้เข้ารับการพัฒนาจำเป็นจะต้องทำความเข้าใจและรับทราบถึงแนวทางการประเมินใน ๔ ประเด็นหลักคือ

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ใช้ในการประกันคุณภาพภายในและภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๓ โดยได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาประกอบด้วย ๔ มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

คุณภาพของผู้เรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะตามหลักสูตรสถานศึกษา และมีพัฒนาการในด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน สมรรถนะที่สำคัญ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการบริหาร และจัดการของสถานศึกษาที่ครอบคลุมด้านวิชาการ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านข้อมูลสารสนเทศ และด้านสภาพแวดล้อม โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจด้านคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น ตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม มีการตรวจสอบ และประเมินผลความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ ๔ ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล หมายถึง การวางระบบการจัดการคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ร่วมรับผิดชอบและรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ส่งผลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความมั่นใจต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

○ มาตรฐานและประเด็นพิจารณาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

ประเด็นพิจารณา

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

- ๑) ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ ตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น
- ๒) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา
- ๓) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ๔) ความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา
- ๕) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาการจากผลการสอบวัดระดับชาติ
- ๖) ความพร้อมในการศึกษาต่อ การฝึกงานหรือการทำงาน

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- ๑) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับ กฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม
- ๒) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
- ๓) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
- ๔) สุขภาวะทางร่างกายและลักษณะจิตสังคม

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

ประเด็นพิจารณา

๑. การมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน
๒. การวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
 - ๑) การวางแผนและดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้าน ทุกกลุ่มเป้าหมาย และดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม
 - ๒) การวางแผนและดำเนินงานพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
 - ๓) การวางแผนการบริหารและการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ
 - ๔) การวางแผนและจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

๓. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

๔. การกำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประเด็นพิจารณา

๑. การมีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม
๒. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น
๓. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ ๔ ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ประเด็นพิจารณา

การใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้

ยิ่งขึ้น

○ การตัดสินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวม

การตัดสินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยภาพรวม ให้ตัดสินจากผลการประเมิน ๔ มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ ๑. คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ ๒. กระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานที่ ๓. กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและ มาตรฐานที่ ๔ ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล โดยนำผลการประเมินรายมาตรฐาน เหล่านั้น มาพิจารณาเป็นภาพรวมเพื่อตัดสินระดับคุณภาพของสถานศึกษาตามระดับคุณภาพ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีเยี่ยม

๑. ผลประเมินมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนมีผลประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีพัฒนาการของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติสูงขึ้น มีความสามารถในการอ่านและเขียน สามารถสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สามารถในการคิดคำนวณ มีความสามารถในการคิด ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ดี และมีความประพฤติด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะตามที่สถานศึกษากำหนดปรากฏอย่างชัดเจน
๒. ผลประเมินมาตรฐานกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษามีผลประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีการวางแผน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงแก้ไขงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
๓. ผลประเมินมาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีผลประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีการวิเคราะห์ ออกแบบและจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามความต้องการของหลักสูตร และบริบทสถานศึกษา พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลจากสภาพจริงในทุกชั้นตอน
๔. ผลประเมินมาตรฐานระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลมีผลประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการวางระบบและดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นอย่างดี และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อระบบการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาในระดับสูง

คู่มือการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน

ระดับ ๓ ดี
<p>๑. ผลประเมินมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนมีผลประเมินอยู่ในระดับดีหรือดีเยี่ยม โดยมีพัฒนาการของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติสูงขึ้น มีความสามารถในการอ่านและเขียน สามารถสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สามารถในการคิดคำนวณ มีความสามารถในการคิด ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ดี และมีความประพฤติด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะตามที่สถานศึกษากำหนดปรากฏอย่างชัดเจน</p> <p>๒. ผลประเมินมาตรฐานกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษามีผลประเมินอยู่ในระดับดีหรือดีเยี่ยม โดยมีการวางแผน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงแก้ไขงานให้ดีขึ้น อย่างต่อเนื่อง</p> <p>๓. ผลประเมินมาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีผลประเมินอยู่ในระดับดีหรือดีเยี่ยม โดยมีการวิเคราะห์ทำความเข้าใจเป้าหมายความต้องการของหลักสูตร บริบทสถานศึกษา พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลในทุกขั้นตอน</p> <p>๔. ผลประเมินมาตรฐานระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลมีผลประเมินอยู่ในระดับดีหรือดีเยี่ยมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อระบบการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาในระดับสูง</p>
ระดับ ๒ พอใช้
<p>๑. ผลประเมินมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนมีผลประเมินอยู่ในระดับพอใช้</p> <p>๒. ผลประเมินมาตรฐานกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษามีผลประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ไม่มีการวางแผน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงแก้ไขงานให้ดีขึ้น อย่างใดอย่างหนึ่ง</p> <p>๓. ผลประเมินมาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีผลประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ไม่มีการวิเคราะห์ทำความเข้าใจเป้าหมายความต้องการของหลักสูตร บริบทสถานศึกษา ขาดความสมบูรณ์ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ การนำไปใช้ และการประเมินผลอย่างใดอย่างหนึ่ง</p> <p>๔. ผลประเมินมาตรฐานระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลมีผลประเมินอยู่ในระดับพอใช้ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจต่อระบบการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา</p>
ระดับ ๑ ปรับปรุง
<p>๑. ผลประเมินมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนมีผลประเมินอยู่ในระดับพอใช้หรือปรับปรุง</p> <p>๒. ผลประเมินมาตรฐานกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษามีผลประเมินอยู่ในระดับพอใช้หรือปรับปรุง ไม่มีการวางแผน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงแก้ไขงานให้ดีขึ้น อย่างใดอย่างหนึ่ง</p> <p>๓. ผลประเมินมาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีผลประเมินอยู่ในระดับพอใช้หรือปรับปรุง ไม่มีการวิเคราะห์ทำความเข้าใจเป้าหมายความต้องการของหลักสูตร บริบทสถานศึกษา ขาดความสมบูรณ์ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ การนำไปใช้ และการประเมินผล</p> <p>๔. ผลประเมินมาตรฐานระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผลมีผลประเมินอยู่ในระดับพอใช้หรือปรับปรุง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่มีความมั่นใจต่อระบบการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา</p>

○ เกณฑ์การตัดสินคุณภาพของมาตรฐาน มี ๔ ระดับ

- ระดับ ๔ ดีเยี่ยม
- ระดับ ๓ ดี
- ระดับ ๒ พอใช้
- ระดับ ๑ ปรับปรุง

○ ข้อควรปฏิบัติของการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

๑.ศึกษามาตรฐาน หลักเกณฑ์ วิธีการประเมิน วิธีการตัดสินระดับคุณภาพ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล รูปแบบการเขียนรายงานการประเมินตนเอง และคู่มือสำหรับผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในให้เข้าใจอย่างถ่องแท้

๒.ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาล่วงหน้า เช่น รายงานการประเมินตนเองของหน่วยงาน ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของหน่วยงานรอบปีที่ผ่านมา พร้อมสรุปข้อเสนอแนะและทิศทางการพัฒนาหน่วยงานเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประเมิน

๓.ผู้ประเมินมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายและปฏิบัติงานเต็มความรู้ความสามารถของตนและรับฟังความคิดเห็นจากคณะผู้ประเมินที่ไปประเมินด้วยกันไม่ควรถือความคิดของตนเองเป็นหลัก

๔.ให้ข้อเสนอแนะที่ชัดเจนต่อสถานศึกษาอย่างมีคุณค่า สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

๕.เขียนรายงานการประเมินตนเองอย่างมีคุณค่ารวมทั้งเลือกใช้ภาษาที่เหมาะสม ถูกต้อง

๖.แสวงหาความรู้ใหม่อยู่เสมอเพื่อให้เข้าใจบริบท เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนแบบต่างๆ ที่สถานศึกษานำมาใช้

๗.กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการประเมินให้เหมาะสมตามสภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา และใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามสภาพจริง เช่น การสอบถาม การสังเกต การสัมภาษณ์ ตรวจสอบเอกสารและชิ้นงานเดิม เพื่อลดการใช้กระดาษจำนวนมาก

๘.ไม่สร้างสร้างเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อรองรับการประเมินนอกเหนือจากเอกสารที่เป็นร่องรอยการดำเนินงานตามปกติ

สื่อรายการที่ ๑.๓/๒ : ใบกิจกรรมที่ ๑.๓ (๑) ตรวจสอบโน้ตค้นมาตรฐานการศึกษา
เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ชื่อ-สกุล.....เลขที่

สพป/สพม./หน่วยงาน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ที่	ประเด็น	การรับรู้/เข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานฯ	
		ใช่	ไม่ใช่
๑	มาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในแนวใหม่เป็นมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้ เน้นการประเมินสภาพจริง กระชับ สะท้อนคุณภาพการศึกษาได้จริง ลดการจัดทำเอกสารที่ใช้ในการประเมิน		
๒	เกณฑ์ในการตัดสินคุณภาพของมาตรฐาน ๔ มาตรฐานมี ๔ ระดับคือ ดีเยี่ยม ดี พอใช้ และควรปรับปรุง		
๓	ในการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละมาตรฐานผู้ประเมินควรวิเคราะห์ข้อถ้อยคำด้วยใจเป็นกลาง พิจารณาร่องรอยหลักฐานเชิงประจักษ์จากหลายๆ ด้าน		
๔	การประเมินคุณภาพภายในตามแนวทางนโยบายปฏิรูปเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดที่จะต้องตรวจสอบและประเมินตนเองตามสภาพบริบทของสถานศึกษาที่แท้จริง		
๕	การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานที่กำหนดจะต้องให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพ และผนวกกับการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไป		
๖	เป้าหมายการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้		
๗	มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องพิจารณาประเด็นหลักคือ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน และกระบวนการเรียนการสอน		
๘	การประเมินผลการปฏิบัติงานตามสภาพจริง เป็นการตัดสินคุณภาพจากร่องรอยหลักฐานที่เกิดจากการปฏิบัติงานที่ปรากฏในขณะนั้น		
๙	ผู้ประเมินภายในสามารถกำหนดประเด็นการประเมินเพิ่มเติมนอกเหนือจากมาตรฐาน ๔ มาตรฐานที่ต้นสังกัดกำหนด		
๑๐	การชี้แจงและการทำความเข้าใจให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความรู้และสามารถปฏิบัติตามหลักการประเมินแนวใหม่ เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาเท่านั้น		
๑๑	ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ เป็นการวางระบบการจัดการคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนที่เกิดจากผู้บริหารและครูเท่านั้นที่จะร่วมกันรับผิดชอบ		

คู่มือการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพ
การศึกษาแนวใหม่และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน

ที่	ประเด็น	การรับรู้/เข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานฯ	
		ใช่	ไม่ใช่
๑๒	ประเด็นการพิจารณาในมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา นอกจากเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงการวางแผนคุณภาพการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและการกำกับ ติดตาม ประเมินผลฯ		
๑๓	การที่จะได้ข้อมูลที่สะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานศึกษาในทุกมาตรฐาน ผู้ประเมินจะต้องมีทักษะในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบแยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบเพื่อใช้ในการกำหนดคะแนนการประเมิน		
๑๔	หลักการสำคัญของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน เน้นการประเมินจากบุคคลภายในสถานศึกษา ประเมินตามสภาพจริงที่สะท้อนคุณภาพของสถานศึกษาอย่างแท้จริง และนำผลไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา		
๑๕	ในการตัดสินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในภาพรวม ให้ตัดสินจากผลการประเมินใน ๔ มาตรฐาน มาพิจารณาเป็นภาพรวมเพื่อตัดสินระดับคุณภาพของสถานศึกษา		
๑๖	ในการประเมินระดับคุณภาพตามมาตรฐานทั้ง ๔ มาตรฐาน คณะกรรมการประเมินจะต้องร่วมกันพิจารณาตัดสินเพื่อให้ระดับคุณภาพ ทั้งนี้อาจจะใช้คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่งในคณะกรรมการได้		
๑๗	กรณีที่ผลการประเมินมาตรฐานระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับพอใช้ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่มีความมั่นใจต่อระบบการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา กรณีดังกล่าวถือว่ามีความอยู่ในระดับพอใช้		
๑๘	มาตรฐานการศึกษา เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา และใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบประเมินผล และประกันคุณภาพการศึกษา		
๑๙	ความรู้และทักษะของผู้ประเมินในการเลือกหลักฐาน การเลือกแหล่งข้อมูล และการให้น้ำหนักความสำคัญกับความถูกต้องของหลักฐาน มีความจำเป็นต่อการประเมินน้อยกว่าความสามารถในการตีความสำคัญของข้อเท็จจริงหรือข้อสันนิษฐาน		
๒๐	ในการประเมินสถานศึกษา ผู้ประเมินจะต้องรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถ รับฟังความคิดเห็น จากทีมประเมิน และไม่ถือความคิดเห็นของตนเป็นหลัก		

เอกสารอ้างอิง

Linda B. Nilson. **Teaching at Its Best: A Research-Based Resource for College Instructor**. ๓ rded. Jossey-Bass, ๒๐๑๐.

Nancy Burkhalter. **Critical Thinking Now: Practical Teaching Methods for Classrooms Around the World**. Rowman & Littlefield, ๒๐๑๖.

Packard, E. “Educators advised to use evidence-based assessment” . **Education Leadership Coference**; Vol ๓๗, No. ๑๐., November, ๒๐๐๖.

Peggy Rosenthal. **Words and Values: Some Leading Words and Where They Lead Us**. Oxford University Press, ๑๙๘๔.

Vicki Urquhart and Monette McIver. **Teaching Writing in the Content Areas**. ASCD, ๒๐๐๕.

คู่มือประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา. ๒๕๕๘

สุวิมล ว่องวานิช เอกสารการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง การนำระบบการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๗ ไปใช้ : ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข. เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๘

การทบทวนระดับเดียวกัน. <https://th.wikipedia.org/wiki/>